

Trabzonspor ile Galatasaray, 29 yıl sonra kupa finalinde karşılaşacak

Ziraat Türkiye Kupası yarı finalinde Göztepe'yi 2-0 mağlup ederek finale yükselen Trabzonspor, 29 sezon aradan sonra Galatasaray ile kupa finalinde karşı karşıya gelecek. » Sayfa 7'de

57. Alay'ın kahramanları, 110. yılında Conkbayırı'nda anıldı

Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yılı anma törenleri kapsamında, Gençlik ve Spor Bakanlığınca "57. Alay Vefa Yürüyüşü" gerçekleştirildi. » Sayfa 3'te

İstanbul'da yaşanan depremlerin ardından fırsatçılıkla yapanlara karşı tüketicilere uyarı

İstanbul'da meydana gelen Silivri merkezli 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından özellikle konut ve otobüs biletlerinde fahiş fiyat artışı yapan fırsatçılara karşı Tüketiciler Derneği sıkı denetim istedi. » Sayfa 6'da

İttifak

26 NİSAN 2025 CUMARTESİ

YIL: 29 SAYI: 9999

Türkiye'nin aktif yaşlanma endeksi değeri 2024'te 29,7 oldu » Sayfa 3'te

www.ittifakgazetesi.com

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN:

“Türk milletinin fedakarlığı cesareti ve azmi ‘Çanakkale Ruhu’nu bizlere emanet etmiştir”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yıl dönümü dolayısıyla mesaj yayımladı. Çanakkale'de mukaddesatlarını, vatanlarını, şereflerini savunan şehitleri, gazileri ve bütün kahramanları Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yıl dönümünde rahmetle yad ettiğini belirten Erdoğan, mesajında, "Türk milletinin fedakarlığı, cesareti ve azmi 'Çanakkale Ruhu'nu bizlere emanet etmiştir. Miras bıraktıkları bu mukaddes emanete sahip çıkarak, ecdadı-

mıza layık olacak, 'Çanakkale Ruhu'nu her şart altında canlı tutacak ve gelecek nesillere de bu ruhu aşılayacağız." ifadelerine yer verdi. » Sayfa 5'te

Anayasa Mahkemesi Başkanı Kadir Özkaya: Mahkememiz hukukun üstünlüğünü sağlama bağlamında önemli sorumluluklar üstlenmiştir » Sayfa 5'te

RİSKLİ BİNALAR 4 aşamada yenileniyor

Kentsel dönüşümde riskli yapılarla ilgili süreç, yapı sahiplerinin lisanslı kurum ve kuruluşlara "tespit başvurusu"yla başlıyor, "risk tespiti" ve "riskli yapının yıktırılması"nın ardından "yıkım sonrası uygulama" ile sona eriyor.

Depreme karşı dayanıklılığı ve içinde yaşayanların can güvenliğinin olmadığı riskli yapıların tespitine yönelik işlemler 4 aşamada yapılıyor. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'a göre, riskli alan içinde ya da dışında, ekonomik ömrünü tamamlamış ya da yıkılma veya ağır hasar görme riski taşıdığı tespit edilen yapılar "riskli yapı" olarak kabul ediliyor ve bunlara ilişkin işlemler Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yürütülüyor. Muhtemel afet anında yıkılma ve ağır hasar görme ihtimali bulunan, içinde yaşayanların can güvenliği için risk taşıyan binaların tespiti için ilk adımı yapı malikinin atması gerekiyor. "Riskli yapı tespiti"nin, Başkanlığın "https://altyapi.csb.gov.tr/riskli-yapi-tespiti-ile-ilgili-kuruluslar" linkinde yer alan lisanslandırılmış kurum ve kuruluşlara yaptırılması gerekiyor. Li-

sanslandırılan kurum ve kuruluşlara başvuru sonrası incelemelerle hazırlanan riskli yapı tespit raporu, İstanbul, Ankara ve İzmir'de ilçe belediyelerine diğer illerde ise Kentsel Dönüşüm Müdürlüklerine bildiriliyor. Riskli yapılardan can ve mal tahliyesi ile yıkıtma işlemleri, mülki amirler tarafından sağlanacak kolluk kuvveti desteği ile idarece yapılıyor veya yaptırılıyor. Yıkılmayan yapılar da Başkanlık ya da il müdürlükleri tarafından yıkılıyor veya yıktırılıyor. Yapı malikleri, bu işlemin masraflarından hisseleri oranında sorumlu oluyor. Yeni uygulamanın gerektirdiği tevhit, ifraz gibi işlemlerle yıkım ve yapıya ilişkin izin ve ruhsat işlemleri tam muvafakat gerektiren iş ve işlemlerin salt çoğunluğun kararına istinaden yapılıyor. Salt çoğunlukla alınan karara katılmayan maliklerin hisseleri, anlaşma sağlayan diğer paydaşlara açık artırma usulü ile satılıyor. » Sayfa 3'te

Altun: Türkiye Batı'nın kültür ajanlığını yapanlardan çok çekmiştir

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Prof. Dr. Mete Cengiz Kültür Merkezi'nde, Bursa Uludağ Üniversitesi (BUÜ) ve İstanbul Üniversitesi (İÜ) Sosyoloji Araştırma Merkezi işbirliğiyle düzenlenen "Ölü-

münün 52. Yılında Kemal Tahir Sempozyumu"nda yaptığı konuşmada, Kemal Tahir'in fikirleri, yazıları, romanlarının Türkiye'nin tarih içindeki yerini, toplumsal yapısını, kültürünü ve insanını anlama çaba-

sında yol gösterici olduğunu söyledi. Fahrettin Altun, "Hem Türkiye hem Kemal Tahir, hayatı boyunca Batı-

cılıktan, Batı'nın kültür ajanlığını yapan kurumlardan, aktörlerden çok çekmiştir." dedi. » Sayfa 5'te

Deprem endişesi yaşayan bazı vatandaşlar, millet bahçeleri ve parklarda kalmayı sürdürüyor » Sayfa 3'te

Demir yollarında yeni sürüş yöntemleriyle 270 bin litre yakıt tasarrufu sağlandı

Bakan Uraloğlu, demir yollarında enerji tasarrufu sağlayan sürüş yöntemlerini devreye aldıklarını bildirerek, "270 bin litre yakıt tasarrufu sağladık. Bu tasarruf, 12 milyon liralık ekonomik katkı anlamına geliyor." ifadesini kullandı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, yaptığı yazılı açıklamada, Türkiye'nin karbon emisyonlarını azaltma hedef-

lerine ulaşmasında demir yollarının vazgeçilmez bir unsur olduğunu aktardı. 2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı'yla etkin ve çevre dostu ulaşım sistemini Türkiye'ye kazandırmak için çalıştıklarını belirten Uraloğlu, ulaşım ekosistemine tüm ulaşım modlarını entegre ederek yeşil ve sürdürülebilir ulaşımı ön planda tuttıklarını bildirdi. » Sayfa 6'da

Bakan Şimşek: Enflasyon beklentilerinde yıllık bazda kayda değer iyileşme gerçekleşti » Sayfa 6'da

Edebiyatın dirildiği yerden medeniyet başlar

MUHAMMED IŞIK » 3'te

Bir inanç, bir değer dünyası ya da bir hayat tarzı, dünya sahnesinde yerini yalnızca orduyla, zenginlikle ya da iktidarla değil..

Dünya Gıda Programı: Gazze'de gıda stoklarımız tamamen tükendi » Sayfa 4'te

Işkın şerbeti Şef Recep Incecik'in eliyle yeniden sofralarda

İlkbaharın kendiliğinden çıkan yayla muzı işkın, Osmanlı devrinde olduğu gibi şerbet olarak Şef Recep Incecik tarafından yeniden so-

fralarda. Sultanahmet'deki Sultan Kösesi isimli restoranta, yabancı misafirler için Osmanlı Mutfağından örnekler sunan Ünlü Şef Recep In-

cecik, Işkın şerbetinin saray mutfağında uzun yıllar çok tercih edilen bir meşrubat olduğuna dikkat çekti.

MEHMET KUDAT'IN HABERİ 8'DE

Dedelerinin evlerine çelik konstrüksiyondan yaptığı deprem sığınağı sayesinde güvende hissediyorlar

İstanbul'da yaşayan bir aile, 3 yıl önce vefat eden dedelerinin evlerinin bir odasında çelik konstrüksiyondan yaptığı yaşam alanı sayesinde deprem anlarında güvende hissediyor. Gölcük'te 1999 yılında meydana gelen depremden etkilenen Rizeli marangoz Cevat Karyagış, evinin odasındaki bir yatağın üzerine çelik konstrüksiyon profiller yerleştirerek deprem sığınağı oluşturdu. Çocuklarına ve torunlarına deprem olduğu zaman bu alanı kullanmalarını tembihleyen Karyagış, 3 yıl önce vefat etti. İstanbul'da meydana gelen depremlerde bu sığınak sayesinde kendilerini güvende hissedilen aile bireyleri, bu alanı ayrıca dedelerinden kalan miras olarak özenle koruyor. Cevat Karyagış'ın torunu Furkan Turan, sosyal medyadan, dedesinin vefat etmeden önce yaptığı bu alanı tanıttığı video yayımladı. İstanbul'da meydana gelen depremlere de dikkati çeken Turan'ın, "dedemin icadı" diyerek paylaştığı görüntü birçok kişinin ilgisini çekti. Turan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, "Dedem o dönem depremden çok etkilenmiş. Ailesini korumak için evin içine bu alanı yaptı. 'Depremde buraya girin.' diye hep tembihlerdi. Vefatından sonra da bu oda ailemiz için bir güven sembolü oldu." dedi. Cevat Karyagış'ın eşi Zehra Karyagış da "Çocukları korumak için yaptı. 'Deprem olursa hep birlikte buraya gireriz.' derdi. Hep orada yatardı. Kapıyı da hep aralık bıraktı, sıkışır açılmaz diye." ifadelerini kullandı. Karyagış'ın gelini Emine Turan ise "Her yeri el emeğiyle yapmıştı. Şimdi deprem olunca hepimiz oraya koşuyoruz. İçine erzakımızı da koyduk. Allah yaşatmasın ama dedemiz sayesinde kendimizi güvende hissediyoruz." diye konuştu. Ailenin diğer bireyleri de bu yapının sadece bir önlem değil, aynı zamanda dedelerinden kalan değerli bir miras olduğunu belirtti. ●İSTANBUL-AA

Maltepe'de işgallere geçit verilmiyor

Maltepe'de kamu arazileri üzerindeki baraka tarzı yapılar, kümesler ve derme çatma kulübelerin yıkılmasına başlandı. Zabıta ekipleri tarafından yapılan çalışmalarda sahildeki karavanlar da çekici yardımıyla alandan uzaklaştırıldı. Maltepe Belediyesi ilçedeki işgallere yönelik çalışmalarını aralıksız sürdürüyor. Zabıta Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, kamu arazilerindeki işgallere yönelik çalışmalarını

hızlandırdı. Zabıta ve emniyetin iş birliğiyle Zümrütevler Mahallesi'nde Emek Caddesi ve Altıntabak Sokak arasında kalan ve kamusal alan olarak görülen boş arazideki baraka, kafes ve kümes tarzı yapılar yıkıldı. Yine aynı çalışmalarda Girne Mahallesi, Girne Caddesi'nde yer alan dere kenarındaki yapılar da yıkıldı. İş makinesi ve kamyonların da eşlik ettiği çalışmalarda çıkan molozlar Temizlik İş-

leri Müdürlüğü ekiplerince kaldırıldı.

Yol ve karavan işgalleri de kaldırıldı

Zabıta ekipleri, 16 Nisan'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) zabıta ekipleriyle birlikte Turgut Özal Bulvarı, Rıhtım Caddesi, Küçükalya Sahil ve Yalı Mahallesi'ndeki 13 karavanı da çekti. Yine ilçe merkezinde, Atatürk ve Fevziye caddelerinde de esnaf

işgallerinden kaynaklanan sorunlara müdahale eden ekipler, duba, tabela, varil, rolap gibi yolu kapatan ve yaya geçişine engel olan malzemeleri de topladı. Vatandaşlar zabıta ekiplerine belediye hattından telefonla ulaşarak ihbarda bulunabilecek. ●İSTANBUL-İHA

Üniversite öğrencileri oto eksperliğini teorik ve pratik eğitimle öğreniyor

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Otomotiv Teknolojisi Programı tarafından kurulan Oto Test ve Ekspertiz Merkezi'nde öğrenciler mesleğin inceliklerini teorik ve pratik eğitimle öğreniyor.

Avşar Kampüsü içerisinde ocak ayında oluşturulan Oto Test ve Ekspertiz Merkezi, öğrencilere eğitim desteği sunmasının yanı sıra dışarıdan gelen vatandaşların araçlarına da hizmet veriyor. Burada öğrenciler, otomobillerin motorundan elektronik sistemlerine kadar pek çok parçada detaylı analiz yapma fırsatı buluyor. Üniversiteliler, akademisyenlerden eksperlik mesleğinin inceliklerini de öğreniyor. Merkezde ayrıca, şehit ve gazi yakınları ile devlet memurlarına tüm ekspertiz türlerinde yüzde 20 indirim sağlanıyor.

"Türkiye'de ilk üniversite olduk"

Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Celal Kurşun, AA muhabirine, Otomotiv Teknolojisi Programı bünyesinde kurulan Oto Test ve Ekspertiz Merkezi'nin Türkiye'de üniversite bünyesinde açılan ilk merkez olduğunu söyledi. Merkezin oto ekspertiz raporu verme dışında öğrencilere de eğitim sunduğuna dikkati çeken Kurşun, şöyle konuştu: "Üniversiteler ve

kamu kurumları arasında ilk defa böyle çalışmanın olması bizim için iftihar vesilesi. Açtığımız Oto Ekspertiz Merkezi ile Türk Standartları Enstitüsü'nce verilen TSE 13805 Hizmet Yeterlilik Belgesi alma başarısını gösteren Türkiye'de ilk üniversite olduk. Burada öğrencilerimizi vatandaşla buluşturup ekspertiz raporu verabiliyor olmamız insanlara katkı sunuyor. Merkezimizde

motor, mekanik, kaporta ve boya olmak üzere araçların 240 noktadan testini yapıyoruz. Öğrencilerimiz araçları hem yerinde görme fırsatı buluyor hem de öğreniyor."

Kurşun, öğrencilerin diplomalarının yurt dışında da geçerli olduğunu ifade etti. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Motorlu Araçlar ve Ulaştırma Teknolojileri Bölümü Öğretim Görevlisi Mehmet

Zencirkıran da Otomotiv Teknolojisi Programı'nda öğrencilere benzin ve dizel yakıt teknolojilerine sahip araçlar konusunda eğitim verildiğini anlattı. Ekspertiz atölyesinde öğrencilerin farklı model ve marka araçların motor, mekanik, kaporta ve boya bölümlerini inceleyerek mesleki deneyim kazandığını ifade eden Zencirkıran, "Birinci amacımız eğitim. Öğrencile-

rimizin burada iyi bir şekilde eğitim almalarını sağlayarak mezun etmek istiyoruz. İkinci amacımız da vatandaşlarımıza tam donanımlı bir şekilde araç ekspertiz hizmeti sunmak." dedi. Satın almak istediği aracı üniversitenin Oto Test ve Ekspertiz Merkezi'ne getiren Mesut Mert de kurumsal bir merkez olduğu için burayı tercih ettiğini kaydetti.

●KAHRAMANMARAŞ-AA

Ümraniye Belediyesi'nden hızlı müdahale: Ümraniye depreme karşı teyakkuzda

Silivri açıklarında meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından Ümraniye Belediyesi, tüm ekipleriyle sahaya indi. Sıcak ikramlar, güvenli alanlar ve moral desteğiyle vatandaşların yanında yer aldı. İstanbul'da yaşanan deprem sonrası Ümraniye Belediyesi örnek bir refleksle harekete geçti. Marmara Denizi merkezli 6,2 büyüklüğündeki sarsıntının ardından, Başkan İsmet Yıldırım'ın talimatıyla tüm ekipler anında sahaya indi. AFAD koordinasyonunda ilçe genelinde başlatılan tarama çalışmalarıyla riskli alanlar kontrol altına alınırken evlerine girmeye çeken vatandaşlara sıcak çorba ve çay ikramları yapıldı. Belediye meydanı, spor salonları, okullar, millet bahçeleri ve camiler güvenli konaklama alanı olarak açıldı.

Üm-Ak Ekibi sahada, vatandaşın yanında

Ümraniye Belediyesi Arama Kur-

tarma Ekibi (ÜM-AK), hem denetimlerde bulundu hem de mobil ikram araçlarıyla sahadaki vatandaşlara destek verdi. Özellikle ilk saatlerde açık alanlara çıkan Ümraniyelilere moral kaynağı olan sıcak ikramlar, gece boyunca devam etti. Depremin ardından açıklama yapan Başkan Yıldırım, "Çok şükür ilçemizde herhangi bir olumsuzluk yaşanmadı. Ancak vatandaşlarımız doğal olarak endişelendi. 25 dönümlük Belediye Meydanımız doldu taşı. Biz de ekiplerimizle komşularımızın yanındaydık. İnşallah bundan sonra kentsel dönüşüm konularında da aynı dayanışmayı sürdürürüz" dedi. Ümraniye Belediyesi; hızlı refleksli, koordineli müdahalesi ve vatandaş odaklı hizmet anlayışıyla bir kez daha örnek oldu. Yetkililer, ihtiyaç devam ettiği sürece sıcak ikramların ve saha desteğinin süreceğini vurguladı. ●İSTANBUL-İHA

Kadın akrobasi pilotu Şener, tanıtım uçuşlarıyla havacılığı sevdiriyor

Yurt içi ve yurt dışındaki etkinliklerde Türkiye'yi ve Türk kadını temsil eden akrobasi pilotu Semin Öztürk Şener, gerçekleştirdiği akrobasi tanıtım uçuşlarıyla da havacılığa ilgi duyanları gökyüzüyle buluşturuyor. Eskişehir'in Sivrihisar ilçesindeki Sivrihisar Havacılık Merkezi Necati Artan Tesisleri'nin kurucularından Türkiye'nin ilk profesyonel akrobasi pilotu olan babası Ali İsmet Öztürk'ün izinden giden Şener, 12 yaşındayken babasıyla yaptığı akrobasi uçuşu ile havacılığa adım attı. İzleyici önündeki ilk uçuşunu 360 beygir gücündeki "Pitts S2-B" uçağıyla 19 Eylül 2015'te gerçekleştiren Şener, ilerleyen dönemde ise "Yeni Menekşe" isimli 400 beygir gücündeki "Acromach S2S Experimental" uçağıyla gösterilerini sürdürdü. Yurt içinde ve yurt dışında çok sayıda

gösteri gerçekleştiren Şener, 2018'de Romanya'da düzenlenen ve birçok ülkeden 35 akrobasi uçağının katıldığı Aeromania Havacılık Festivali'nde gökyüzünü renklendirdi. 2023 yılında ise Almanya'nın doğusunda yer alan Saksonya eyaletine bağlı Bautzen kentinde yapılan hava gösterisinde Türkiye'yi temsil eden ilk Türk pilot olan Şener'in bu 2 ülkede gerçekleştirdiği gösteriler için "Yeni Menekşe" uçağı sökülerek tırla yaklaşık 7 bin 500 kilometre taşındı. Gökyüzünde yaptığı gösterilerle 13 yıldır insanlara havacılığı sevdiren Şener, Sivrihisar Havacılık Merkezi Necati Artan Tesisleri'nde akrobasi tanıtım uçuşları yapıyor. Havacılık tutkusunu olanları çift kanatlı, çift kişilik uçağıyla gökyüzüyle buluşturan Şener, akrobasiyle adrenalinini yaşamak isteyenlere eşsiz bir deneyim yaşıyor. ●ESKİŞEHİR-AA

Depremi en çok hisseden ilçelerden Büyükçekmece'de 33 yıllık binada kentsel dönüşüm

İstanbul Silivri açıklarında 23 Nisan günü meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından gözler yeniden hasarlı ve yıkılma riski taşıyan binalar çevrildi. Depremin en çok hissedildiği ilçelerin başında gelen Büyükçekmece'de düşük beton kalitesi ile yıkılma riski taşıyan 33 yıllık bina 8 bloklu 80 bağımsız konutun kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında bugün yıkımı tamamlandı. Bina sakinleri kentsel dönüşüme giren binalarının merdivenlerinde depremden sonra beton dökülmesi ve çatlaklar oluştuğunu söyledi. Yıkım çalışmalarını yerinde denetleyen Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün, artçı depremlerin zaman zaman devam ettiğini ifade ederek, "Deprem fırtınası devam ediyor. Yoğun bir çalışma içerisindeyiz. Büyükçekmece'de kentsel dönüşümü 2004'ten bu yana başlatmış ve koşar adım

giden bir ilçeyiz. Eğer biz Büyükçekmece merkezde 55 binden fazla konutu 10 yıllık süre içerisinde kentsel dönüşüme tabii tutup yenilemeseydik o eski çürük dışları ayıklamasaydık çok hasar gördük can kayıpları olurdu. Depremin acı yüzünü bildiğimiz için yapmış olduğumuz çalışma ve zorluklarımızı bu depremden sonra biz bayram havası olarak gördük. Evet eziyet çektik, çok yorulduk. Vatandaş belediye müteahhit üçgeninde zorlandık imar planlarını çıkarmakta zorlandık ama sonuçta testimizi 3 gün önce depreme yapmış olduk. Toplam 79 konutu yıkıyoruz bugün. Dışarıdan baktığınız zaman bu binalar yeni gibi duruyor ama 1988 yılında yapılmışlar. Üstünde çizik dahi yok ama beton kalitesi c 35 olması gerekirken c 8 çıktığından dolayı bu binalar ve diğerleri yıktırılacak" dedi. ●İSTANBUL-İHA

SOLOTÜRK, Şehitler Abidesi semalarında gösteri uçuşu

Türk Hava Kuvvetlerinin akrobasi timi SOLOTÜRK, Şehitler Abidesi semalarında gösteri uçuşu gerçekleştirdi. Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yılı etkinlikleri kapsamında SOLOTÜRK'ün Gelibolu Yarımadası'ndaki Şehitler Abidesi'nde sergilediği akrobatik hareket ve manevralar, izleyenlerin adeta nefesini kesti. Törenler kapsamında Şehitler Abidesi'nde bulunan Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Safa Koçoğlu da izcilerle gösteriyi izledi. Şehitler Abidesi'ni ziyarete gelenler, ilgiyle izledikleri SOLOTÜRK'ün gösterisini cep telefonlarıyla kaydetti. ● ÇANAKKALE-AA

MUHAMMED
IŞIK

www.ittifakgazetesi.com

Edebiyatın dirildiği yerden medeniyet başlar

Bir inanç, bir değer dünyası ya da bir hayat tarzı, dünya sahnesinde yerini yalnızca orduyla, zenginlikle ya da iktidarla değil; insana ne söylediğiyle, hangi soruya cevap verdiğiyle kazanır.

Bu söz, en derin yankısını edebiyatla, sanatla bulur; bilginin işiyle ise ufuklara ulaşır. Kalcı olan, silahların uğultusu değil; mısraların usul usul konuşan sesidir. Görkemli sarayların değil; bir mabedin duvarındaki desenin ruhudur. Gücün gösterisi değil; nesiller boyu süren irfanın izidir.

Bir medeniyeti yaşatan şey; onun yaptığı yollar, kurduğu şehirler değil, insanı hangi ezgiyle dirilttiği, hangi düşünceyle yönlendirdiği. Kendine has bir mimari ortaya koyamayan, musikide özgün bir düzen geliştiremeyen, düşüncede derin bir söz ortaya koyamayan topluluklar için "medeniyet" sözü abartılı kalır.

Yeni bir medeniyet hayal ediyorsak, Sezai Karakoç'un diriliş çağrısını, Cemil Meriç'in arayışını, Nurettin Topçu'nun ruh çilesini anmadan konuşamayız. Kemal Tahir'in çözümlemeleri, Yaşar Kemal'in halkla kurduğu destan dili, Mehmet Akif'in imanla yoğrulmuş dizeleri, Yahya Kemal'in tarih şuuru, Necip Fazıl'ın çağrısı, Abdurrahim Karakoç'un vicdanı yankılayan sesi, Cahit Zarifoğlu'nun içe işleyen imgeleri... Bunlar yalnızca insanlar değil; bir çağın derin nefesidir.

Atilla İlhan'ın başkaldırısı, Raimon Özdenören'in içe yönelen bakışı, İsmet Özel'in hesaplaşmaları, Aliya İzzetbegović'in ahlakla yoğrulmuş düşüncesi, Halil İnalçık'ın tarihle kurduğu bağ, Şule Yüksel Şenler'in inançla estetik arasında kurduğu geçit, D. Mehmet Doğan'ın ise dili bir medeniyet meselesi olarak ele alan uyarıcı ve diriltici yaklaşımı... Onlar olmadan, sadece kabuktan söz ederiz; özden değil.

Medeniyet, yazının yurt tuttuğu topraktır. Sanat, bir halkın hafızasında açan çiçektir. Bilgi, onun evrene verdiği cevaptır. Bu yüzden tarih, surları yıkanların değil; aklı açanların yolculuğudur. Asıl aktörler, fikir üretkenler, güzelliği arayanlar, bilgiye yön verenlerdir. Onların dili kayboldu-

ğunda, anlam da yiter.

Kültür yaşanmakla yetinilmez; düşünülmesi, üretimle büyümeli ve aktarılmalıdır. Medeniyetler, yalnızca savaş meydanlarında değil; düşüncenin derinliği, sanatın sözü, bilginin yoluyla karşı karşıya gelir. Gerçek zafer de orada kazanılır.

Bugün dünya büyük bir he saplaşmayla karşı karşıyadır. Uzun süredir Batı'nın üstünlüğünü şekillendiren hikâye, maddenin kutlanması üzerine kuruldu. Fakat bu hikâyede, insanın ruhu için açılmış bir pencere yok. Doğayı hor gören, insanı yalnızca harcayan bir yapı, en tepeye çıktığı yerde sarsılmaya başlar.

Oysa medeniyet yalnızca insanca yaslanan bir yapı değil; bir bakış biçimidir. Bu bakışta insan, yalnızca etten kemikten ibaret değildir. Onun eğitim süreci, yalnızca kaslarına değil; gönlüne, vicdanına ve aklına da seslenmelidir. Merhamet, tevazu, sevgi ve hikmet bu yapının temel taşlarıdır. Tabiata bakışı; tüketilecek bir madde değil, korunacak bir emanet olarak belirlenmiştir.

Buradaki mesele, geçmişin destanını yeniden söylemek değil; geleceğin kapılarını nasıl aralayacağımızı sormaktır. Bugün medeniyetimizin çocukları, artık kendilerini şiirle, fikirle, sanatla, bilgiyle ortaya koymak zorundadır. Çünkü zaman, sadece konuşanların değil, yapanların zamanıdır. Ancak yapılacak şey; kaba kuvvet değil, zarafetle dokunan işlerdir. Derinliği olan eylemlerdir.

Eğer bu medeniyet yeniden yeşerecekse, bu filizlenme siyaset broşürleriyle ya da ağıt dolu nutuklarla değil; insanı yücelten sanatla, çağın sorunlarına yanıt veren bilgiyle, kalbi aydınlatan fikirle olur. Aksi hâlde medeniyet, hatıralarda yankılanan bir türküden ibaret kalır.

Bu yüzden asıl görevimiz, bu çağın şairlerini, yazarlarını, düşünlenlerini ve üretkenlerini yetiştirmektir. Sanatla yeniden ruh bulmak, bilgiyle aklı yeniden diriltmek, sorumlulukla yürümektir... Bunu başardığımız zaman hakikatın sadece geçmişte değil; bugünde de yazıldığını göreceğiz.

Çanakkale'de destanlaşan 57. Alay'ın kahramanları muharebelerin 110. yılında Conkbayırı'nda anıldı

Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yılı anma törenleri kapsamında, Gençlik ve Spor Bakanlığınca "57. Alay Vefa Yürüyüşü" gerçekleştirildi.

Tarihi Gelibolu Yarımadası Kocadere Köyü Kamp Alanı'nda, şafak vakti şehitlere saygı için top atışı yapıldı. Daha sonra çorba ikramının ardından İl Müf-tüsü Mustafa Bilgiç tarafından sabah namazı kılındı. Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Safa Koçoğlu, yürüyüş öncesinde gazetecilere yaptığı açıklamada, ülkenin dört bir tarafından programa katılım olduğunu söyledi. Çanakkale ruhunu yaşamak ve yaşatmak adına Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak her yıl 24-25 Nisan'da Kocadere'den Conkbayırı'na doğru gençlerle yürüyüş düzenlediklerini ifade eden Koçoğlu, şöyle konuştu: "Genç arkadaşlarımızla birlikte ecdadımızın izinde yürüyoruz. Dün akşam mehteran gösterimiz vardı, tiyatrolarımız vardı, kum sanatı gösterimiz vardı. Gençlerle bir aradaydık. Bugün yine kol kola, el ele ülkemizin dört bir yanından gelen genç arkadaşlarımızla ecdadımızı anacağız. Tarih şuuruyla geliştirmek adına buradayız. Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak yıl içinde Türkiye genelinde bu tür tarih bilincini ve şuurunu yansıtan etkinlikler yapıyoruz. Ben emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Conkbayırı'nda görüşmek üzere."

Yürüyüşe, Çanakkale Valisi Ömer Toraman, 2. Kolordu Komutanı Tümgeneral Rasim Yalçız, Çanakkale Savaşları Gelibolu Ta-

rihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu, Gelibolu Belediye Başkanı Ali Kamil Soyuak, AK Parti Çanakkale İl Başkanı Ömer Faruk Göktürk, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı subay ve astsubay öğrencileri ve gençler katıldı. 57. Alay'ın komutanı Şehit Yarbay Hüseyin Avni Bey'in torunu Hüseyin Avni Tanman da eşi Blanca, kız kardeşi Gülrü, çocukları Ela ve Cem Tanman ile Kocadere'ye geldi. Tanman, yürüyüşte bulunmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi. Yürüyüşe ilk kez katıldığını anlatan Tanman, "Özellikle son 4-5 sene şehit dedemin biyografisi üzerine çok araştırmalar yaptım, kitap yazdık. Kitapta özellikle alay ve kolorduyu inceledim. Ve devamlı onun üzerine okumaktan dolayı detaylara da hakimim. Tabii o detaylarla birlikte burayı yaşamak insana farklı bir his katıyor. Ne mutlu bize ki buradayız. Şehitlerimizin ruhları şad olsun." ifadelerini kullandı. Tanman, daha sonra

ailesi birlikte yürüyüşe katıldı. İzciler, 57. Alay'ın 110 yıl önceki yolunda yürüdü

Türkiye İzcilik Federasyonu tarafından düzenlenen 57. Alay Şehitlerini Anma Milli Bilinç Kampı kapsamında saqlana kına yakılan ve asker çorbası içen 2 bin 750 izci, 57. Alay'ın 110 yıl önce yürüdüğü yolda ecdadı andı. Tarihi Gelibolu Yarımadası'nda bulunan Eceabat ilçesi sınırlarındaki Kocadere Kamp Alanı'na 22 Nisan'da gelen izciler burada, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türk Kızılay ve Kuveyt Türk destekleriyle kurdukları çadırlarda kaldı. Türkiye'nin 53 ili ve 15 farklı ülkeden gelen 2 bin 750 izci ve izci lideri, 57. Alay'ın karargah olarak kullandığı alanda sabah ezanıyla uyanıp, yürüyüş hazırlıklarına başladı. Kendileri için hazırlanan asker çorbası ve hamur kızartmalarıyla kahvaltı yapan gençlerin saçlarına kına yakıldı. Mehter takımı eşliğinde Türk bayraklarıyla yola çıkan izciler, Conkbayırı'na

ulaşp yürüyüşü tamamlayacak. Rota kapsamında 57. Alay'ın 110 yıl önce ilerlediği yollarda, savaşın yaşandığı cepheler de ziyaret edilecek. Türkiye İzcilik Federasyonu Başkanı Hasan Dinçer Subaşı, AA muhabirine, kampın bu yıl 22. kez düzenlendiğini söyledi. Yürüyüşe 2 bin 750 izcinin katıldığını anlatan Subaşı, "Çanakkale Zaferi'nden tam 110 yıl sonra yine bir 25 Nisan sabahı, gençlerimiz dedelerinin çadır kurduğu yerden, şehadete yürüdüğü yerden yürümeye başlıyorlar. Yerin altında şehitleri, üstünde yiğitleri bir arada olacağız." ifadesini kullandı. Subaşı, buraya gelen izcilerin evlerine döndükleri zaman artık birer "Çanakkale uzmanı" olduğunu vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Çünkü merak ediyorlar. Biz neden bu kadar heyecan aldık, bu faaliyetten diyorlar. 'Niye, manevi duygularımız her zamankinden daha fazla arttı' diye düşünüyorlar. Sonra oturup Çanakkale'nin tarihi okumaya başlıyorlar. Yani isteyerek okumaya talip oluyorlar. Bir daha da unutmuyorlar. Şimdi onlar dedeleri gibi çorbalarını içip hamur kızartmalarını yiyip, saçlarını Kınalı Hasan gibi kınalayp Conkbayırı'na doğru yürüyorlar. İzcilik bir iş yapma taksidir. İz yapmaktır aslında. Onlar şimdi önce dedelerinin izinden gidecekler sonra bu dünyaya onlar da birer iz bırakacaklar." ● ÇANAKKALE-AA

FOTOGRAF: AA

Türkiye'nin aktif yaşlanma endeksi değeri 2024'te 29,7 oldu

Yaşlı nüfusun yaşlılık sürecini ne kadar etkin geçirdiğinin tespiti amacıyla hesaplanan "Türkiye'nin aktif yaşlanma endeksi (AYE)" değeri 2023'te 28,7 iken geçen yıl 29,7'ye yükseldi. Türkiye İstatistik Kurumu, ilk kez 2024 yılı verilerinden oluşan "Aktif Yaşlanma Endeksi" bültenini yayımladı. Bülteinde, araştırmanın gerekçesine yer verilirken Türkiye'nin nüfus projeksiyonlarındaki değişime dikkati çekildi. Küresel yaşlanma süreci olarak adlandırılan "demografik dönüşüm" evresindeki ülkede, çocuk ve genç nüfus oranı hızla azalırken yaşlı nüfus oranının hızla artışı gösterdiğine işaret edildi. Bülteinde, "Türkiye son 10 yılda doğurganlık hızındaki yığıcı azalmaya da tesiriyle 'çok yaşlı ülkeler' sınıfına dahil olmuştur. Doğurganlık hızındaki sürekli ve keskin azalmanın yanı sıra hayat standardı ve refah seviyesinin artmasıyla sağlık alanında kay-

dedilen gelişmeler neticesinde ölümlülük hızı azalmakta, doğuştan beklenen hayat süresi ve yaşlı nüfus oranı artmaktadır." bilgisine yer verildi. Bülteinde, yaşlı nüfusun yaşlılık sürecini ne kadar etkin geçirdiğinin tespiti adına Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) katkılarıyla aktif yaşlanma endeksi (AYE) geliştirildiği hatırlatılarak, 4 bileşenden oluşan AYE'nin, yaşlı bireylerin istihdama katılabilme, topluma katılabilme, bağımsız, sağlıklı ve güvenli yaşayabilme ve aktif yaşlanma için kapasite ve elverişli ortamın sahip olabileme seviyelerini ölçtüğü kaydedildi. Bülteinde, Türkiye'de yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yu-karı yaştaki nüfusun, 2019'da 7 milyon 550 bin 727 kişiyken son 5 yılda yüzde 20,7 artarak 2024 itibarıyla 9 milyon 112 bin 298 kişi olduğu hatırlatıldı. ● ANKARA-AA

Riskli yapılar 4 aşamada yenileniyor

Kentsel dönüşümde riskli yapılarla ilgili süreç, yapı sahiplerinin lisanslı kurum ve kuruluşlara "tespit başvurusu"yla başlıyor, "risk tespiti" ve "riskli yapının yıkılınması"nın ardından "yıkım sonrası uygulama" ile sona eriyor. Depreme karşı dayanıklılığı ve içinde yaşayanların can güvenliğinin olmadığı riskli yapıların tespitine yönelik işlemler 4 aşamada yapılıyor. İstanbul'da meydana gelen ve en büyüğü 6,2 büyüklüğünde olan depremlerin ardından riskli yapıların dönüşümü konusu yeniden gündeme geldi. 6306 sayılı Afet Riskli Alanları Kanunu'na göre, riskli alan içinde ya da dışında, ekonomik ömrünü tamamlamış ya da yıkılma veya ağır hasar görme riski taşıdığı tespit edilen yapılar "riskli yapı" olarak kabul ediliyor ve bunlara ilişkin işlemler Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yürütülüyor. Riskli yapıların yıkılarak yenisinin yapılmasıyla ilgili dönüşüm süreci ise yapı sahiplerinin "tespit başvurusu" ile başlıyor, "risk tespiti", "riskli yapıların yıkılması"yla devam ediyor ve "yıkım sonrası uygulama"yla sonlanıyor. Muhtemel afet anında yıkılma ve ağır hasar görme ihtimali bulunan, içinde yaşayanların can güvenli-

ğini risk taşıyan binaların tespiti için ilk adım yapı malikinin atması gerekiyor. "Riskli yapı tespiti"nin, Başkanlığın "https://altyapi.csb.gov.tr/riskli-yapi-tespiti-ile-ilgili-kuruluslar" linkinde yer alan lisanslandırılmış kurum ve kuruluşlara yaptırılması gerekiyor. Buna ilişkin başvuruysa, yapı maliklerinden veya kanuni temsilcilerinden biri tarafından https://kentseldonusum.csb.gov.tr internet adresi üzerinden e-Devlet şifresi ile yapılabilir. Lisanslandırılan kurum ve kuruluşlarca başvuru sonrası incelemelerle hazırlanan riskli yapı tespit raporu, İstanbul, Ankara ve İzmir'de ilçe belediyelerine diğer illerde ise Kentsel Dönüşüm Müdürlüklerine bildiriliyor. Belediyeler ve il müdürlüklerinin eksiklik ya da yanlış tespiti halinde raporlar ilgisine, "riskli yapı" şeklindeki şerh bildirimi ise ilgili tapu müdürlüğüne iletiliyor. Yapı malikleri, tebligat tarihinden itibaren 15 gün içerisinde riskli yapının bulunduğu yerdeki tapu müdürlüğüne veya belediyeye itiraz edebilir. "Riskli yapı" tespitine itirazlar ise üniversitelerden bildirilen 4 üye ile Başkanlıktan 3 üyenin yer aldığı teknik heyet tarafından inceleniyor. ● İSTANBUL-AA

FOTOGRAF: AA

İstanbul'da deprem endişesi yaşayan bazı vatandaşlar millet bahçeleri ve parklarda kalmayı sürdürüyor

İstanbul'da deprem endişesi yaşayan bazı vatandaşlar, millet bahçeleri ve parklarda kalmaya devam ediyor. Marmara Denizi Silivri açıklarında 23 Nisan'da meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından İstanbul'da açık alanlarda toplanmaya başlayan bazı vatandaşlar, özellikle millet bahçeleri ve parklarda kalmayı sürdürüyor. Güngören'deki Güneştepe Millet Bahçesi, geceyi dışarıda geçirmek zorunda kalan çok sayıda vatandaşa ev sahipliği yaptı. Kurulan çadırlarda konaklayan vatandaşlar, soğuk havadan korunmak için ateş yaktı. Çadır bulamayan bazı aileler ise yanlarında getirdikleri battaniye ve yor-ganlarla çimlerin üzerine serdikleri alanlarda geceyi geçirdi. Fatih Karasurları Millet Bahçesi'nde de vatandaşlar çadırlarda aileleriyle bir-

likte zaman geçiriyor. Çadırda kalan vatandaşlardan Ercan Bögüş, depremden korktukları için burada beklemeye devam edeceklerini belirterek "İki gündür buradayız. Ev de sağlam değil. Mecburen burada bekliyoruz. Beklemeye devam edeceğiz gibi görünüyor" dedi. Zeytinburnu sahilindeki Şehit Esra Tekin Hakan Tekin Parkı'nda da evlerine girmeye korkanlar, geceyi çadırlarda geçirdi. Bahçelievler'deki Kuleli Parkı'nda onlarca aile, kurdukları çadırlarda kalıyor. Depremin merkez üssüne yakın ilçelerden Beylikdüzü ve Esenyurt'ta, iki gecedir evlerine girmeyenler, parklardaki çadırlarda kalıyor. Deprem endişesiyle evlerine girmeyen veya uzun süre binalarda kalmak istemeyenler, kentin farklı noktalarındaki açık alanlarda bekleyişini sürdürüyor. ● İSTANBUL-AA

İsrail ordusu, yapay zekanın ve otonom sistemlerin operasyonel süreçleri hızlandırmak amacıyla kullanıldığını açıklamalarında bizzat belirtiyor.

İsrail yapay zeka araçlarını Gazze'de silaha mı dönüştürüyor?

DR. OSMAN GAZİ GÜÇLÜTÜRK

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Osman Gazi Güçlütürk, İsrail'in Gazze'de yapay zeka kullanımını ve bu durumun hukuki boyutunu AA Analiz için kaleme aldı.

Yapay zeka teknolojisi, her geçen gün yeni uygulama alanlarıyla ve sunduğu vaatlerle gündeme gelmeye devam ediyor. Çoğunlukla sunduğu fırsat ve avantajlar konuşulsa da yapay zekanın yeni uygulamaları pek çok riski de beraberinde getiriyor. Özellikle yapay zekanın otonom karar verme kabiliyetlerinin saldırı ve savunma sistemleriyle entegre edilmesi önemli risk ve endişeleri doğuruyor. Bu bağlamda İsrail Savunma Kuvvetleri'nin (IDF) Gazze'de yapay zeka kullanımına dair gelişmeler de kritik önem taşıyor.

Savunmada ve askeri operasyonlarda yapay zeka nasıl kullanılıyor?

Yapay zekanın askeri alanda kullanımını çeşitli biçimlerde gerçekleştirebilir. Bunlar arasında operasyon sahasının yapay zeka ile analizi, hedeflerin belirlenmesi ve tespiti, hedeflere kilitlenme süreçlerinde yapay zekanın kullanılması yaygın örneklerdir. Ancak bu sistemlerin en tartışmalı kullanımı, yapay zekanın doğrudan saldırı emri verecek şekilde konumlandırılmasıdır. İsrail ordusu, yapay zekanın ve otonom sistemlerin operasyonel süreçleri hızlandırmak amacıyla kullanıldığını açıklamalarında bizzat belirtiyor. [1]

IDF aynı zamanda bu sistemlerin çıktılarının insanlar tarafından incelendiğini ve özellikle de hedef tespitindeki çıktılarının yapay zeka çıktılarıyla karşılaştırıldığını belirtiyor. İsrail ordusu, yapay zeka sistemlerinin işleyiş prensiplerini ve karar mekanizmalarını tam bir şeffaflıkla açıklamadığından dolayı bu alandaki bilgi ve haberler çoğunlukla kimliği açıklanmayan kaynaklara dayandırılıyor. Bu da raporların ve iddiaların objektif olarak değerlendirilmesini güçleştiriyor. Bununla birlikte, iddiaların teyit ihtiyacı akılda tutularak, bazı yaygın senaryoların incelenmesi de mümkün hale geliyor.

İsrail'in Gazze'de yapay zeka teknolojisini kullanması aslında yeni bir şey değildir. Öyle ki 2021 yılındaki "Guardian of the Walls" operasyonu bazı kaynaklarda "ilk yapay zeka savaşı" olarak nitelendiriliyor. [2] O tarihten bu yana Gazze'ye yönelik saldırılarda yapay zekanın farklı şekillerde kullanılmaya devam ettiği biliniliyor. Gazze'deki operasyonlarda ismi öne çıkan çeşitli yapay zeka araçları bu-

lunuyor. İlk olarak, "Alchemist" adlı sistem, farklı kaynaklardan elde edilen verileri toplayarak bölgedeki hareketlilikleri takip ederek bu konuda bilgi sağlıyor. [3] "Edge360" ise zırhlı araçlara entegre edilerek çevresel tehditleri operatöre bildiriyor. [4] Bu sistemler doğrudan saldırı kararı almayan, operatörlerin karar alma süreçlerini destekleyen niteliktedir ve dolayısıyla savaş literatüründeki hedefleme döngüsünü sınırlı biçimde etkilemektedir.

Yapay zeka savaş alanında karar verici konuma mı geliyor?

Diğer yandan, İsrail'in Gazze'de kullandığı yapay zeka araçlarının karar destek sistemlerinin ötesine geçtiğine dair ciddi iddialar da mevcut. Bu kapsamda 3 sistem özellikle öne çıkmaktadır. İlki, çatışmanın başından beri ayrıntılı hedefleme için kullanılan "Lavender" isimli sistemdir. Lavender, İsrail ordusunun sahip olduğu veri havuzlarını kullanarak hedef alınması gereken kişileri ve konumları belirlemektedir. İkinci sistem "Gospel" (Habsora) ise Lavender'in fonksiyonlarını daha geniş ölçekte ve ek olarak yapılar düzeyinde de gerçekleştirmektedir. Üçüncü sistem olan "Where's Daddy?" ise hedeflenen kişilerin mobil konum verilerini takip ederek belirli yerlere girip girmediklerini tespit etmek ve bu nihai konum bilgisi hedef olarak etiketlenmiş kişilere karşı operasyon gerçekleştirilecek konum tespitinde kullanılmaktadır. [5]

İsrail'in Lavender, Gospel ve Where's Daddy? sistemlerinin kullanımı hakkındaki haber ve raporlar incelendiğinde, sistem çıktılarının doğrulanmadan seri saldırılarda kullanıldığı, sivil-asker ayrımının gözetilmediği ve hedeflerin sivil yaşam alanlarında hedef alındığına dair endişe verici bulgular öne çıkmaktadır. Bu sistemler de gerçekten tasarım açısından bakıldığında karar verici olmayıp belirli kararları destekleyebilecek niteliktedir. Diğer yandan karar destek sistemi gibi kullanılsa bile bir yapay zeka uygulamasının karar verme sürecine etkisi sadece tasarıma değil uygulamaya da bakılarak değerlendirilmelidir. Örneğin anılan sistemler doğrudan otonom hareket etmemesine rağmen, bazı kaynaklara göre İsrail ordusu tarafından özellikle erken operasyonlardaki kullanımlarda Lavender'in hedefleme tespitlerinin doğrulama sürecinden geçmeden ve sadece kâğıt üzerinde çok hızlı onaylanmak suretiyle saldırı emirlerine dayanak olduğu belirtilmektedir. Yapay zekanın savaş

alanında doğrudan kime saldırı yapılacağına karar veren bir mekanizma olarak kullanılması ise hukuki açıdan önemli sorunları gündeme getirmektedir.

Yapay zeka destekli silahlar uluslararası hukukta nasıl düzenleniyor?

Yapay zekanın savunma ve askeri sayıyide karar destek sistemi olarak kullanımı genel olarak ulusal veya uluslararası düzlemde yasaklanmış değildir. Ancak yapay zeka desteklerin karar destek sistemi olmanın ötesine geçip karar alma mekanizmasını önemli ölçüde ve belki tamamen etkileyecek şekilde kullanılması uluslararası insancıl hukuk bakımından sorun teşkil etmektedir.

Uluslararası insancıl hukuk kuralları uluslararası hukukun diğer alanlarında olduğu gibi uluslararası antlaşmalarla ve mahkeme kararlarıyla olduğu kadar uzun yıllardır süre gelen ve yazılı olup olmamasına bakılmaksızın geçerliliği uluslararası alanda kabul edilen teamül kuralları üzerinden de gelişmektedir. Bu teamül kuralların yaygın atfı yapılan bir derlemesi ise Uluslararası Kızıl Haç Komitesi (ICRC) tarafından yapılmıştır. [6] Bu kural ve ilkelere bakıldığında silahlı çatışma ortamlarında sivillerin korunması ve ayırım gözetmeyen saldırıların önlenmesi amaçlayan köklü ilkeler göze çarpmaktadır. Bu ilkeler arasında siviller ile savaşılanların ayrıştırılması, saldırıların orantılı olması ve hedeflerin askeri amaç olduğunun doğrulanması gibi temel kurallar yer almaktadır. Silahlı çatışmanın varlığı uluslararası insan hakları hukukunun tamamen askıya alındığı anlamına gelmez. Dahası bu kurallar genel nitelikte olup yeni teknolojilerden açıkça bahsetmiyor olmaları da yeni teknolojilerin bu ilkelerin kapsamı dışında kaldığı, serbestçe kullanılabileceği şeklinde de yorumlanamaz. Diğer bir deyişle yapay zekanın silahlı çatışma araçlarına entegrasyonu durumunda bu silahlar da mevcut uluslararası hukuk kurallarına uygun şekilde kullanılmalıdır.

Daha özkde ise genel olarak ölümcül otonom silah sistemleri (LAWS) olarak adlandırılan silah sistemleri [7] insanlara zarar veren sistemlerin yine insanlar tarafından kontrol edilmesinin önemli vurgulayan bazı Birleşmiş Milletler (BM) kararları [8], Türkiye'nin de kendisine ve bazı protokollerine taraf olduğu "Bazı Konvansiyonel Silahlar Hakkında Sözleşme" ve 1949 tarihli Cenevre Konvansiyonları ile bunun ekleri tarafından da düzenleme altına alınmaktadır. Özellikle Türkiye'nin taraf olmadığı Cenevre Kon-

vansiyonu'nun I numaralı protokolünde yer alan 36.madde uyarınca yeni bir savaş silahı ya da yöntemi almayı, kullanmayı ya da geliştirmeyi düşünen devletlerin bunların ilgili uluslararası hukuk kuralları tarafından yasaklı olup olmadığı kontrol etme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Peki daha önce anılan sistem ve uygulamaların bu kurallar karşısındaki durumu nedir? Öncelikle net bir şekilde belirtilmelidir ki bir operasyon kararının doğrudan bir sistem tarafından verilmesi doğru değildir. Nihai operasyon kararı daima insan kontrolünde gerçekleşmelidir. Buradaki insan kontrolünün de sadece şekli olması yetmez. Söz konusu silah sistemi ve savaş alanı açısından uzman bir kişi tarafından gerçekleştirilen anlamlı bir kontrol ancak bu anlamda kontrol teşkil eder. Personelin sadece şekli bir imza ya da mühürden ibaret onayı ise bu anlamda geçerli ve anlamlı insan kontrolü sayılmayacaktır.

İkinci olarak uluslararası hukukun temel ilkeleri uyarınca bu şekilde kullanılacak silahların geliştirilmesinde teknik uzmanlık ve isabet de aranmalıdır. Şu an kullanılan gelişmiş yapay zeka sistemleri teknik işleyiş itibarıyla olasılıksal çalışmakta ve hata ihtimali taşımaktadır. İşin ucunda insan hayatı olan kullanımlarda bu oranın düşürülmesi sivil hayattaki kullanımlara nazaran daha çok önem taşımaktadır. Örneğin, Lavender'ın hata oranının yüzde 10 olduğu iddia edilmektedir. [9] IDF tarafından kullanılan sistemler açık detaylı incelenmeden bu oranların doğruluğundan emin olmak mümkün olmamakla birlikte salt oran olarak bakıldığında saldırı kararı vermek için hedef belirlemek adına kullanılan bir sistem için bu hata oranı takip eden detaylı bir inceleme ve doğrulama olmaksızın kullanılamayacak kadar yüksektir.

Son olarak değinilmesi gereken husus bu kurallara aykırnlığı yaptırımının ne olduğudur. Bazı temel istisnalar dışında, kural olarak uluslararası hukuk düzenlemeleri ulusal kanunlarda olduğu gibi tek bir merkezden çıkarılmaz ve doğrudan herkes için bağlayıcı hale gelmez. Uluslararası hukukta devletlerin egemen eşitliği ilkesi nedeniyle, devletlerin onayı olmadan yargılanmaları da mümkün değildir. Bu sebeple uluslararası düzlemde bir devlete karşı yürütülebilecek hukuki süreçler oldukça karmaşık hale gelebilmektedir. Uluslararası Adalet Divanı (UAD) gibi kurumlar, bağlayıcı olmayan tavsiye kararlarıyla [10] operasyonların durdurulması çağrısı yapmaktadır. Diğer yandan İsrail, Gazze'deki operasyonlar sebebiyle tarafı olduğu BM Soykırım

Sözleşmesi'nin ihlali gerekçesiyle Güney Afrika tarafından UAD önünde dava edilmiştir. [11] Dava dokümanlarda yapay zekaya atfı bulunmamakta ve dava kapsamında genel uluslararası hukuk bakımından tartışma yapılmaktadır. Söz konusu dava ise halen görülmeye devam etmektedir.

[1] <https://www.idf.il/en/mini-sites/idf-press-releases-israel-at-war/june-24-pr/the-idf-s-use-of-data-technologies-in-intelligence-processing/>

[2] Anna ANRONHEM, "Israel's operation against Hamas was the world's first AI war", 27.05.2021, <https://www.jpost.com/arab-israeli-conflict/gaza-news/guardian-of-the-walls-the-first-ai-war-669371>; Takeshi KUMON, "The first AI conflict? Israel's Gaza operation gives glimpse of future", 28.06.2021, <https://asia.nikkei.com/Politics/International-relations/The-first-AI-conflict-Israel-s-Gaza-operation-gives-glimpse-of-future>.

[3] Tal MİMRAN & Gal DAHAN, "Artificial Intelligence in the Battlefield: A Perspective from Israel", 20.04.2024, <https://opinio-juris.org/2024/04/20/artificial-intelligence-in-the-battlefield-a-perspective-from-israel/>.

[4] Tal MİMRAN & Gal DAHAN, "Artificial Intelligence in the Battlefield: A Perspective from Israel", 20.04.2024, <https://opinio-juris.org/2024/04/20/artificial-intelligence-in-the-battlefield-a-perspective-from-israel/>.

[5] Yuval ABRAHAM, "Lavender: The AI machine directing Israel's bombing spree in Gaza", 03.04.2024, <https://www.972mag.com/lavender-ai-israeli-army-gaza/>.

[6] ICRC, International Humanitarian Law Databases, <https://ihl-databases.icrc.org/en/customary-ihl>.

[7] United Nations Office for Disarmament Affairs, <https://disarmament.unoda.org/the-convention-on-certain-conventional-weapons/background-on-laws-in-the-cw/>.

[8] Birleşmiş Milletler Genel Meclisinin 22.12.2023 tarih 78/241 sayılı kararı: <https://docs.un.org/en/A/RES/78/241>; Birleşmiş Milletler Genel Meclisinin 02.12.2024 tarih 79/62 sayılı kararı: <https://documents.un.org/doc/undoc/ltid/n24/305/45/pdf/n2430545.pdf>.

[9] Yuval ABRAHAM, "Lavender: The AI machine directing Israel's bombing spree in Gaza", 03.04.2024, <https://www.972mag.com/lavender-ai-israeli-army-gaza/>.

[10] Uluslararası Adalet Divanı, 19.07.2024 tarihli tavsiye kararı, <https://www.icj-cj.org/node/204176>.

[11] "Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide in the Gaza Strip (South Africa v. Israel)", <https://www.icj-cj.org/case/192>.

[Dr. Osman Gazi Güçlütürk, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesidir.]

Dünya Gıda Programı: Gazze'de gıda stoklarımız tamamen tükendi

Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Gıda Programı (WFP), İsrail'in sınır kapılarını kapatarak sıkı abluka uyguladığı Gazze Şeridi'ndeki gıda stoklarının tamamen tükendiğini, son malzemelerin sıcak yemek pişirilen mutfaklara ulaştırıldığını açıkladı. WFP'den yapılan yazılı açıklamada, Gazze'deki mutfakların Filistinlilerin günlük gıda ihtiyacının yüzde 25'ini karşıladığı kaydedildi. Açıklamada, Gazze'deki gıda stoklarının tükendiği, son stokların bölgedeki mutfaklara teslim edildiği ve bunların da ilerleyen günlerde tükenmesinin beklendiği belirtildi. WFP'nin Gazze'de ekme dağıtımı için fırınları da desteklediği aktarılan açıklamada, "31 Mart'ta WFP destekli 25 fırının tamamı, buğday unu ve pişirme yakıtının tükenmesi nedeniyle kapandı." ifadesi kullanıldı. Açıklamada, sınır geçiş noktalarının kapalı olması nedeniyle 7 haftadan fazladır Gazze'ye insani yardım girişi olmadığı vurgula-

narak, "Bu, Gazze Şeridi'nin şimdiye kadar karşılaştığı en uzun süreli kapatma olup, zaten kırılan olan pazarları ve gıda sistemlerini daha da kötüleştirilmektedir." uyarısında bulunuldu.

Gazze'deki hükümet "acil insani koridor açılması" çağrısı yaptı

Bir milyon insanı 4 ay boyunca beslemeye yetecek 116 bin metrik tondan

fazla gıda yardımının sınırlar açılır açılmaz Gazze'ye getirilmeye hazır olduğu bildirilen açıklamada, "Sınırların yardım ve ticaretin girişine açılması için acil önlem alınmazsa, WFP'nin kritik yardımı sona ermek zorunda kalabilir." ifadesine yer verildi. Açıklamada, taraflar, "sivil-lerin ihtiyaçlarına öncelik, yardımların Gazze'ye girmesine derhal izin vermeye ve uluslararası insancıl hukuk kapsamındaki yükümlülüklerini yerine ge-

timmeye" davet edildi. Gazze'deki Filistin hükümetine bağlı Medya Ofisi tarafından yapılan yazılı açıklamada ise İsrail ve destekçileri, "ses ve görüntüyle belgelenmiş soykırım suçu" işlemekle suçlandı. Açıklamada, İsrail'in 55 gündür sürdürdüğü tam abluka ve geçiş noktalarının kapalı tutulmasının kitleğin yayılmasına ve 2,4 milyondan fazla insanın hayatını tehdit eden insani felaketin hızla derinleşmesine neden olduğu belirtildi. Açıklamada, "Gazze'de kıtlık artık bir tehdit değil, acı bir gerçek haline geldi. İsrail'in 55 gündür sürdürdüğü abluka, 50'si çocuk 52 Filistinlinin açlık ve yetersiz beslenme nedeniyle hayatını kaybetmesine neden oldu. Bu durum, en korkunç yavaş öldürme yöntemlerinden biridir." ifadeleri yer aldı. Ayrıca 60 binden fazla çocuğun ciddi düzeyde yetersiz beslenmeden muzdarip olduğu, 1 milyondan fazla çocuğun ise günlük açlıkla mücadele

ettiği, bu nedenle zayıf düştükleri ve fiziki yapılarının bozulduğu belirtildi. Açıklamada, binlerce Filistinli ailenin çocuklarına tek bir öğün dahi temin edemediği ve ağıktan ölüme sürüklendiği kaydedildi.

"Felaket gerçekleşmeden önceki son çağrı"

Açıklamada, "Bu, felaket gerçekleşmeden önceki son çağrıdır. Gecikmenin her türü açık bir suç ortaklığı ve insanlık adına silinmez bir utanç olacaktır." ifadeleri kullanıldı. Gazze hükümeti, 2,4 milyondan fazla Filistinlinin hayatını kurtarmak için acilen ve gecikmeksizin güvenli bir insani koridorun açılmasını talep etti. Açıklamada ayrıca Gazze'de İsrail tarafından uygulanan "aç bırakma ve yavaş öldürme suçlarının" araştırılması için bağımsız uluslararası komisyonların oluşturulması çağrısında bulunuldu. ●GAZZE-İSTANBUL-AA

İBB iştiraki Metro İstanbul işçileri, grev kararı aldı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştirak şirketi Metro İstanbul işçileri, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev ilanı yazısını astı. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (TÜRK-İŞ) bağlı Demiryolu İşçileri Sendikası (Demiryol-İş) üyesi Metro İstanbul işçileri, Esenler'deki Metro İstanbul Genel Müdürlüğü önünde bir araya geldi. Burada grup adına açıklamalarda bulunan Demiryol-İş İstanbul Şube Başkanı Resul Aktaş, 14 Kasım 2024 tarihinde yetki belgesi alarak başladıkları 18. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinin 60 günlük yasal ve 20 günlük arabuluculuk süresi sona ermesine rağmen görüşmelerden bir sonuç alınmadığını söyledi. Aktaş, "Anlaşma sağlanmadığı için arabulucu uyumsuzluk tutanağı, Demiryol-İş Sendikası Genel Merkezi'ne ulaşmış ve 6356 sayılı yasa gereği grev sürecimiz resmen başlamıştır." dedi. Bugüne kadar emeklerinin karşılığını almak için yürütülen toplu iş sözleşmesinden ne yazık ki beklentilerinin çok altında teklifler aldıklarını dile getiren Aktaş, "Bizler günde ortalama 3,5 milyon yolcuya hizmet veren, güvenli ve konforlu yolculuk ilkesi ile çalışan, gece gündüz demeden şehrin nabzını tutan emekçileriz. Hastamızı hastaneyi, çocuğumuzu okula, işimizi işine, sevenleri sevdiklerine ulaştıran bizler, sadece birer taşıma personeli değil, bu şehrin ekonomik çarklarını döndüren temel gücüz." ifadelerini kullandı. Yönetimin Metro İstanbul'un maaş giderlerinin dörtte üçünü beyaz yakalı çalışanlara, dörtte birini alın teri dökten mavi yakalı çalışanlara ayırdığını, eşit ücret kavramının olmadığını söyleyen Aktaş, "Kanun gereği, 60 gün içinde üretimden gelen gücümüzü kullanarak iş yerlerimizde grev hakkımızı kullanmak zorundayız. Çünkü artık emekçi arkadaşlarımızın dayanacak gücü kalmamıştır. Şu çok iyi bilinmelidir ki, bu süreçte işveren tarafından olumlu bir adım atılmazsa, kararlılıkla ve birlik içinde yasal grevimizi uygulamaya koyacağız." diye konuştu. ●İSTANBUL-AA

Erdoğan: Türk milletinin fedakarlığı, cesareti ve azmi 'Çanakkale Ruhu'nu bizlere emanet etmiştir

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türk milletinin fedakarlığı, cesareti ve azmi 'Çanakkale Ruhu'nu bizlere emanet etmiştir. Miras bıraktıkları bu mukaddes emanete sahip çıkarak gelecek nesillere de bu ruhu aşılayacağız." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yıl dönümü dolayısıyla mesaj yayımladı. Çanakkale'de mukaddesatlarını, vatanlarını, şereflerini savunan şehitleri, gazileri ve bütün kahramanları Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yıl dönümünde rahmetle yad ettiğini belirten Erdoğan, mesajında, "Türk milletinin fedakarlığı, cesareti ve azmi 'Çanakkale Ruhu'nu bizlere emanet etmiştir. Miras bıraktıkları bu mukaddes emanete sahip çıkarak, ecdadımıza layık olacak, 'Çanakkale Ruhu'nu her şart altında canlı tutacak ve gelecek

nesillere de bu ruhu aşılayacağız." ifadelerine yer verdi. Erdoğan, en zor şartlarda bile seferberlik halinde kenetlenen

milletin, vatani ve bayrağı için canı pahasına hiçbir işgale geçit vermeyeceğini dün olduğu gibi bugün de ortaya koyduğunu

vurgulayarak, şunları kaydetti: "Yeni nesillere düşen görev, kanla, canla, azimle, cesaretle taşa, toprağa, denize Çanak-

kale'de kazınan istiklal ve istikbal mesajına sahip çıkmaktır. Türkiye Yüzyılı ile gayemiz, Çanakkale'de yedi düvele meydan okuyan, dönemin en modern ordularını dize getiren, tarihin akışını değiştiren ecdadımıza layık olabilmektir. Tüm zorluklara ve sıkıntılara rağmen, savaşın, terörün, şiddetin yerine barışı, huzuru ve insani değerleri ikame edene kadar bu mücadeleyi sürdürmekte kararlıyız. Başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere Çanakkale kahramanlarımızı bir kez daha saygıyla anıyor, tüm vatandaşlarımızı en kalbi duygularıyla selamlıyorum." ●İSTANBUL-AA

Altun: Türkiye Batı'nın kültür ajanlığını yapanlardan çok çekmiştir

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun, "Hem Türkiye hem Kemal Tahir, hayatı boyunca Batıcılıktan, Batı'nın kültür ajanlığını yapan kurumlardan, aktörlerden çok çekmiştir." dedi. Fahrettin Altun, Prof. Dr. Mete Cengiz Kültür Merkezi'nde, Bursa Uludağ Üniversitesi (BUÜ) ve İstanbul Üniversitesi (İÜ) Sosyoloji Araştırma Merkezi işbirliğiyle düzenlenen "Ölümünün 52. Yılında Kemal Tahir Sempozyumu"nda yaptığı konuşmada, Kemal Tahir'in fikirleri, yazıları, romanlarının Türkiye'nin tarih içindeki yerini, toplumsal yapısını, kültürünü ve insanını anlama çabasında yol gösterici olduğunu söyledi. Tahir'in bazen çözümlerini, bazen sorularıyla fikir ve yazın dünyasında güçlü bir iz bıraktığını belirten Altun, "Hep bir toplumsal ödevi varmışçasına, bir borcu ifa ediyormuşçasına yazdı. Bu duyguyu ziyadesiyle 'Ben Anadolu halkının yazarıyım.' diye ortaya koydu." ifadesini kullandı. Altun, Kemal Tahir'in, kendi üzerine düşünen, muhasebe yapan, yanlışlarını gören ve bunları da ifade etmekten çekinmeyen bir yazar olduğunu vurgulayarak, Tahir'in

2021 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri'nde "Vefa" ödülüne layık görüldüğünü hatırlattı.

Kemal Tahir'in Türkiye'nin Batılılaşma tarihi ile yüzleştiğini dikkati çeken Altun, şöyle konuştu: "Osmanlı tarihini öteki- leştiren aktörler, aynı zamanda son 150 yılda siyasal, toplumsal ve kültürel alanlarda, kopuşların, kırılmaların, çelişkilerin, acıların, travmaların ve ikilemlerin yoğun olarak yaşandığı bir tarihsel tecrübe ortaya koymunu, Doğu-Batı çatışmasını, devletin rolünü, aydın meselelerini göstermiştir. Kemal Tahir,

toplum alanında, sosyopolitik, sosyokültürel gerçeklik alanlarında yine cesur bir yüzleşme performansı ortaya koydu. Adeta kendi mahallesine rağmen o mahalleye karşı bu yüzleşme başarısını gösterdi. Hayatı boyunca kendisini içinde saydığı sol düşüncenin ezberci dogmalarına meydan okudu."

Altun, Kemal Tahir'in hayatı boyunca solcu çevrelerin tekelci mahalle baskısından kurtulmadığını dile getirerek "İktidar ilişkilerini, Türkiye'nin konumunu, Doğu-Batı çatışmasını, devletin rolünü, aydın meselesini özgün sorgulamalar eşli-

ğinde ele aldı. Toplamların gelişmişliğini, devlet kurma yeteneklerine göre ele aldı. Dönemin az gelişmişlik paradigmasına karşı çıktı ve Batı'nın sömürsünü, yağmacılık düzenini meşrulaştırma aracı olarak telakki etti." diye konuştu. Kemal Tahir'in hazır kalıp açıklamalara ve aldatmacalara itiraz ettiğini vurgulayan Altun, "Bu tutumu, onun yerlici düşüncesinden beslendi. Türkiye'nin tarihsel tecrübesinin ve kendine güvenen, güçlü bir Türkiye muhayyilesinin merkezinde olduğu bir düşünce. Tarihe bakarken Türkiye'nin mukadderatı meselesini ele aldı." dedi.

Altun, Türkiye'nin bugün elinden gelen bütün gayreti ortaya koyarak, küresel, istikrarlaştırmacı ve tesirli bir güç olarak varlık göstermek için çalıştığını belirterek şunları kaydetti: "Hem Türkiye hem Kemal Tahir, hayatı boyunca Batıcılıktan, Batı'nın kültür ajanlığını yapan kurumlardan, aktörlerden çok çekmiştir. Dayatmacı, topluma tepeden bakan, kompleksli, kufayetsiz muhterislerin tavırlarından bu ülke ve bu ülkenin gerçek fikir insanları çok yoruldu. Bugün de geçmişteki o

konforlu saltanatlarını korumuyor olsalar da ne yazık ki Batıcı kültür ajanlarının züppece tavırlarına şahitlik etmeye devam ediyoruz. Kendisinden olmayanı yaftalayan, tarafsızlığa tahammülü dahi olmayan, amorf bir linç kültürünü ısrarla ve inatla yaşatmaya çalışan bir gürühtan bahsediyoruz. Ne yazık ki Türkiye'de muhalefet de buna zemin hazırlıyor. Fakat artık Türkiye'de, gerçekliğinden uzak, ucuz stereotiplerle, önyargılarla yoğrulan söylemlerin etki yaratma ve mahalle baskısıyla yol yürüme dönemi artık geride kalmıştır. Dünyü, bugünü ve yarını kavrayışımız için bize sunduğu imkan dolayısıyla kültür değerlerimizi maharetili anlatımı dolayısıyla ve hegemonya girişimlerine karşı ortaya koyduğu direnç nedeniyle Kemal Tahir'in eserlerini önemsiyoruz. Tahir'in eserleri bugün de bu nedenlerle bizim için değer üretmeye devam ediyor, emelidir."

Başkan Altun, Kemal Tahir'in çalışmalarını onun bıraktığı yerden ileriye götürme imkanı olduğunu, sempozyumu bu bağlamda değerlendirdiğini de sözlerine ekledi. ●BURSA-AA

FOTOĞRAF: AA

Yerlikaya : Son 12 saatlik dilimde 4'ün üzerinde herhangi bir artçı sarsıntı meydana gelmedi

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, İstanbul'da yaşanan 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından AFAD Koordinasyon Merkezinde son durumu açıkladı. Artçıların azalma eğiliminde olduğunu belirten Bakan Yerlikaya, "Marmara Denizi'nde meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremden sonra, sayın bakanlarımızla buradaki arkadaşlarımızla sizleri sürekli bilgilendirdik ve bilgilendirmeye devam ediyoruz. Bildiğiniz gibi 6,2 büyüklüğündeki deprem başta İstanbul olmak üzere, Tekirdağ, Yalova, Sakarya, Bursa ve Balıkesir illerimizde hissedilmiştir. Şuana kadar en büyüğü 5,9 olmak üzere, 4 ve üzeri 8 artçı deprem kaydedildi. AFAD, deprem bilim kurumumuzun yaptığı değerlendirmeye göre, bu artçıların 7'si depremden sonraki ilk 4 saatte meydana geldi. Son 12 saatlik dilimde ise 4'ün üzerinde herhangi bir artçı sarsıntı meydana gelmedi" dedi. Acil çağrı merkezine şuana kadar deprem ilgili bine yakın ihbar aldıklarını belirten Yerlikaya, "Özellikle son 16 saat değerlendirildiğinde artçı sarsıntıların net bir biçimde azalma eğiliminde olduğunu görüyoruz. AFAD

Deprem Bilim Kurulumuz da ikinci basın açıklamasını birazdan paylaşacak. Depremden dakikalar sonra deneyim aldığımız TAMP, Türkiye Afet Müdahale Planı, tüm afet çalışma gruplarının temsilcilerinin büyük bir gayreti, titizliğiyle sürdürülüyor. 112 Acil Çağrı Merkezimize şuana kadar 16 bin 793 çağrı geldi. Bunlardan 997'si depremle ilgili acil yardım talebiydi. Şunu ifade etmeliyim, gelen çağrılarda büyük azalma var" diye konuştu. Dün akşam 101 vatandaşın barınma ihtiyacını karşıladıklarını belirten Bakan Yerlikaya, "Marmara bölgesindeki çalışmalara destek vermek üzere 22 İl AFAD müdürlüğümüzden 650 personel ve 148 araç görevlendirilmesi yapılmıştır. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarımız ve AİT STK'lar birlikte toplam 903 araç ve 11 bin 481 personelimiz de halen burada ve görevlerinin başında. Barınma ile ilgili olarak 27 lojistik depo ve 54 cep depomuz halen aktif. İstanbul'da barınma talebi olan 51 bin vatandaşımız camilerimizde, 50 bin vatandaşımız da okul, yurt, sosyal tesislerde barındırılmıştı." şeklinde konuştu. ●İSTANBUL-İHA

Anayasa Mahkemesi Başkanı Kadir Özkaya: Mahkememiz hukukun üstünlüğünü sağlama bağlamında önemli sorumluluklar üstlenmiştir

Anayasa Mahkemesi Başkanı Kadir Özkaya, "Bu yıl 63. kuruluş yıl dönümünü kutlayan Mahkememiz, hukukun üstünlüğünü sağlama ve normların Anayasa'ya uygunluğunu denetleme bağlamında önemli sorumluluklar üstlenmiştir. 2010 yılında getirilen bireysel başvuru mekanizmasıyla da vatandaşların hak ve özgürlüklerini güvence altına alarak anayasa yargısının evrensel ilkelerini uygulamaya devam etmektedir." dedi. Başkan Özkaya, Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla Dolmabahçe Sarayı'nda düzenlenen "Anayasa Mahkemesi 63. Kuruluş Yıldönümü" programında yaptığı konuşmada, Marmara Denizi'nde Silivri açıklarında meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremden etkilenen vatandaşlara "geçmiş olsun" dileklerini ilettili. Anayasa Mahkemesinin 63. kuruluş yıl dönümünde hukukun üstünlüğünü ve anayasa yargısının gelişimini konuşmak üzere bir araya geldiklerini belirten Özkaya, farklı ülkelerin anayasa mahkemeleri ve yüksek yargı organları arasındaki işbirliğinin, hukukun üstünlüğünü güçlendirmek, bireysel hakları daha etkili korumak ve küresel çapta adaletin tesisi için kritik bir önem taşıdığını dile

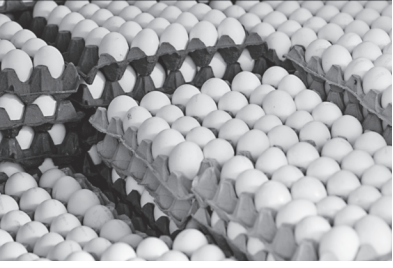

getirdi. Özkaya, dünyanın her yerinde, her toplumda, o topluma ilişkin anayasal kimliği ya da o topluma ilişkin ortak toplumsal kimliği oluşturan ilke ve değerlerin en önemli güvencesinin, bağımsız ve tarafsız bir yargının varlığı olduğunu belirterek, "Bağımsız ve tarafsız bir yargının varlığı da ancak o faaliyeti yürütecek olan bağımsız ve tarafsız hakimlerin varlığıyla mümkündür. Hakkın ayakta tutulması ve adaletin sağlanması bakımından en önemli sorumluluk yargısal faaliyetlerin baş aktörleri olan hakim ve savcılara aittir." diye konuştu. Dünyanın dört bir yanında, güç ve zenginlik kaynaklı üstten bakiş, faklı dini inançlara olan düşmanlık, yabancı düşmanlığı, ırkçılık, ayrımcılık gibi sosyolojik virüslerden kaynaklı olarak yaşanan savaşlar, haksızlıklar, zulümler ve eşitsizliklerin,

vicdanları kanatan derin yaralar açtığını ifade eden Özkaya, "Barış ve adaletin kıymeti, her geçen gün daha da fazla hissedilir hale geliyor." dedi.

Özkaya, uluslararası toplumun da bu sorunlara çoğu zaman geçici çözümlerle yaklaştığını belirterek, "Gazze başta olmak üzere dünyanın dört bir yanında sergilenen zulme, insan hak ve özgürlüklerine ilişkin ihlallere, çocuklar ve kadınlar başta olmak üzere mağdur ve mazlum insanlara karşı yapılan insanlık dışı muamelelere gözler ve vicdanlar kapatılmamalıdır. Yapılan zulümlere ırk, din, dil, renk gibi hiçbir ayırım yapılmadan bir an önce cesaretle ve adaletle müdahale edilmelidir. Bu, insan olmanın zorunlu bir sonucu, yassamsal bir vicdani borcudur." ifadelerini kullandı. İnsan hak ve özgürlükleri ile hukukun üstün-

lüğüne dayalı evrensel ortak değerlerin, demokrasilerin esaslı unsuru olduğunu kaydeden Özkaya, "Bu yıl 63. kuruluş yıl dönümünü kutlayan Mahkememiz, hukukun üstünlüğünü sağlama ve normların Anayasa'ya uygunluğunu denetleme bağlamında önemli sorumluluklar üstlenmiştir. 2010 yılında getirilen bireysel başvuru mekanizmasıyla da vatandaşların hak ve özgürlüklerini güvence altına alarak anayasa yargısının evrensel ilkelerini uygulamaya devam etmektedir. Misyonumuz hukukun üstünlüğünü, temel hak ve özgürlükleri ve hukuk devleti ilkelerini korumaktır." diye konuştu. Özkaya, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Mahkememiz vermekte olduğu kararlarıyla, Türk Hukuku'nun özgürlük anlayışını evrensel standartlara taşımakta, teorik anayasal güvencelerin pratikte hayata geçirilmesini sağlamakta, böylece de birey ile anayasa arasındaki ilişkiyi somutlaştırmakta ve evrensel insan hakları standartlarının ulusal düzeyde daha hızlı uygulanmasına katkıda bulunmak suretiyle uluslararası insan hakları normlarının iç hukukta daha etkili bir biçimde uygulanmasına zemin hazırlamaktadır." ●İSTANBUL-AA

Borsa Meydanı'nda yumurta sektörü masaya yatırıldı

İstanbul Ticaret Borsasının (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında, bu ay yumurta sektörü ele alındı. Borsadan yapılan açıklamada, "Yumurta Üretimi ve Sorunları" başlığıyla çevrim içi gerçekleştirilen toplantıdaki konuşmasına yer verilen İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, Türkiye'de yumurta sektörünün artan nüfus, değişen hayat tarzı, kentleşme, hane halkında çalışanların oranının artması, gıdada endüstriyel üretimin yaygınlaşması ve organize perakendenin gelişmesi sayesinde büyük gelişim gösterdiğini belirtti. Ülkede 30-40 yıl önce yumurtanın küçük ölçekli çiftliklerde üretildiğini ve genellikle bakkallar, semt pazarları aracılığıyla tüketiciye ulaştığını ifade eden Kasap, "Kırsal kesimde ise herkes kendi yumurtasını üretiyordu. Günümüzde ise geçmişle kıyaslanmayacak büyüklük ve teknolojilere sahip dev tesislerde üretim yapılıyor ve tüketiciye organize perakende yoluyla ulaşıyor. Yumurtanın iç piyasa fazlası ise ihraç ediliyor." açıklamasında bulundu. Yumurta Üreticileri Merkez Birliği (YUM-BİR) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Afyon da yumurtanın stratejik bir ürün olduğunun tüm dünya ülkelerince kabul edildiğini belirterek, "Geçmişte yumurta açığını ithalatla kapatmaya çalışan ülkeler günümüzde kendi yumurtalarını üretmek için sektöre ciddi kaynaklar ayırıyor. Türkiye olarak üretimde ilk 10'dayız. Fakat yumurta fiyatlarındaki dalgalanma sonucu tavuk varlığımız 100 milyon altına düştü." ifadelerini kullandı. Kuş gribi, ABD'nin agresif talebi ve ramazan ayının fiyat artışı tetiklediğine işaret eden Afyon, lisanslı üretim ve lisanslı ihracatla sorunların çözülebileceğine işaret etti. Yumurta Üreticileri Ürünleri Sanayicileri Derneği (YÜSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Metin Akman ise Türkiye'nin yumurta üretiminde ilk 10'da olmasına rağmen yumurta sanayisinde ilk 50'ye giremediğine dikkati çekti. ●İSTANBUL-AA

Bakan Şimşek: Enflasyon beklentilerinde yıllık bazda kayda değer iyileşme gerçekleşti

Hazine ve Maliye Bakanı Şimşek, TCMB'nin açıkladığı "Sektörel Enflasyon Beklentileri"ne yönelik, "Enflasyon beklentilerinde geçtiğimiz aya göre sınırlı artış olsa da yıllık bazda kayda değer bir iyileşme gerçekleşti." değerlendirmesinde bulundu. Mehmet Şimşek, Bankanın yayımladığı nisan ayına ilişkin "Sektörel Enflasyon Beklentileri"ni sosyal medya hesabından yaptığı payla-

şım la değerlendirdi. 12 ay sonrası enflasyon beklentisinin hane halkında son bir yılda 17 puan, reel sektörde 15 puan ve piyasa katılımcılarından 10 puan gerilediğine işaret eden Şimşek, şunları kaydetti: "Enflasyon beklentilerinde geçtiğimiz aya göre sınırlı artış olsa da yıllık bazda kayda değer iyileşme gerçekleşti. Yurt içi ve küresel son dönem gelişmelerinin ekono-

mimize yansımalarını sınırlamaya yönelik gerekli tüm adımlar atılmaktadır. Uyguladığımız program sayesinde güçlenen makroekonomik temellerin yanı sıra sıkılaşan finansal koşullar ve emtia fiyatlarındaki düşüş, dezenflasyon sürecini destekleyecektir. Yıl sonunda enflasyonun TCMB'nin tahmin aralığında gerçekleşeceğini öngörüyoruz." ●ANKARA-AA

Demir yollarında yeni sürüş yöntemleriyle 270 bin litre yakıt tasarrufu sağlandı

Bakan Uraloğlu, demir yollarında enerji tasarrufu sağlayan sürüş yöntemlerini devreye aldıklarını bildirerek, "270 bin litre yakıt tasarrufu sağladık. Bu tasarruf, 12 milyon liralık ekonomik katkı anlamına geliyor." ifadesini kullandı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, yaptığı yazılı açıklamada, Türkiye'nin karbon emisyonlarını azaltma hedeflerine ulaşmasında demir yollarının vazgeçilmez bir unsur olduğunu aktardı. 2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı'yla etkin ve çevre dostu ulaşım sistemini Türkiye'ye kazandırmak için çalıştıklarını belirten Uraloğlu, ulaşım ekosistemine tüm ulaşım modlarını entegre ederek yeşil ve sürdürülebilir ulaşımı ön planda tuttuklarını bildirdi. Uraloğlu, bir yandan yüksek hızlı tren ve hızlı tren ağını genişlettiklerini, diğer yandan da mevcut hatların modernizasyonu ile demir yolu taşımacılığının payını artırmayı hedeflediklerini aktararak, "Demir yolu taşımacılığının enerji ihtiyacının yüzde 35'ini yenilenebilir kaynaklardan karşılamak için çalışmalar yürütüyoruz. Demir yolu sektörümüzde yürüttüğümüz projelerle trenlerdeki enerji tüketimini azaltarak hem ekonomik hem de ekolojik bir katkı sağlamayı he-

defliyoruz." değerlendirmesinde bulundu. Mevcut sisteme gözdene geçirecek enerji verimliliği açısından gerekli tedbirleri aldıklarını belirten Uraloğlu, TCDD Taşımacılık İzmir Bölge Müdürlüğü'nce hayata geçirilen pilot projenin de başarıya ulaştığını bildirdi.

Hedef her yıl 12 milyon litre yakıt tasarrufu

Uraloğlu, enerji tasarrufu sağlayan ve bilimsel metodlarla belirlenen sürüş yöntemlerini bölgede faaliyet gösteren 54 trenle hayata ge-

çirdiklerine işaret ederek "Bu yöntemler, trenlerin en az enerji tüketimiyle çalışmasını sağlıyor. Sahada yapılan testlerde, uygulanan yöntemlerin yüzde 10 enerji tasarrufu sağladığı tespit edildi." ifadelerini kullandı. Makinistlere verilen eğitimlerin ardından geçen

yıl projeyi uygulamaya başladıklarını belirten Uraloğlu, "Pilot uygulama sayesinde 270 bin litre yakıt tasarrufu sağladık. Bu tasarruf, 12 milyon liralık ekonomik katkı anlamına geliyor. Aynı zamanda çevreye zararlı 748 ton karbon emisyonunu engelledik." değerlendirmesinde bulundu. Uraloğlu, projenin farklı hat kesimlerinde de uygulanmasıyla birlikte 2023 yılı tüketim değerleri ve yüzde 10 tasarruf hedefi doğrultusunda her yıl 12 milyon litre yakıt ve 52 milyon kilovatsaat elektrik tasarrufu sağlamayı hedeflediklerinin altını çizdi. Söz konusu tasarrufun, güncel fiyatlarla 780 milyon liralık ekonomik katkı sağlama hedeflediğinin altını Uraloğlu, şunları kaydetti: "Aynı zamanda 59 bin ton karbon emisyonunu engelleyerek çevreye büyük katkı sağlamış olacağız. Nihai hedefimiz, tüm trenlerimizde bu uygulamayı hayata geçirmek, bu sayede hem ülke ekonomisine katkı sağlayacak hem de çevre kirliliğinin önüne geçeceğiz." ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

İstanbul'daki depremlerin ardından fırsatçılık yapanlara karşı tüketicilere uyarı

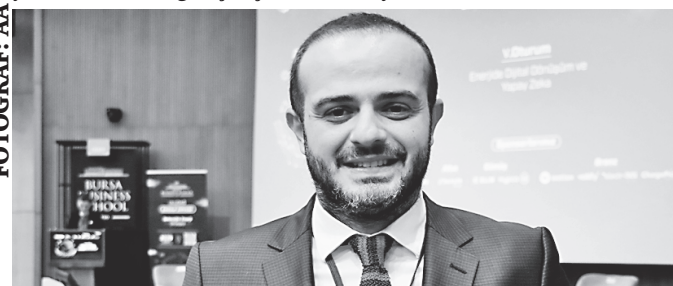
İstanbul'da meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından özellikle konut ve otobüs biletlerinde fahiş fiyat artışı yapan fırsatçılara karşı Tüketiciler Derneği sıkı denetim istedi. Tüketicilerden gelen şikayetler doğrultusunda AA muhabirine konuya ilişkin bilgi veren Tüketiciler Derneği (TÜDER) Genel Başkanı Levent Küçük, hem yaşananları anlattı hem de fırsatçılara karşı vatandaşları uyardı. Depremler dolayısıyla geçmiş olsun dileğinde bulunan Küçük, şunları söyledi: "Deprem sonrası özellikle yeni yapılmış binalarda, zemin olarak daha sağlam yerlerin bulunduğu bölgelerde, hem ev hem de kiralık fiyatlarında fahiş artış olduğuyla ilişkili bizlere şikayetler ve bilgiler geldi. Bunlara net şekilde deprem fırsatçılığı ya da kötü niyetli satıcılar demek mümkün. Öncelikle biz bu şekilde bir deprem fırsatçılığı yapmayı kabul etmiyoruz. Piyasada artan talebe göre eğer yeni konut stoku ya da sağlam zeminli bölgelerdeki konut stokunun yetersiz olması durumunda makul fiyat artışı olması önümüzdeki günlerde olağan

görülebilir ama bunu bir fırsatla dönüştürüp, piyasa şartlarının dışında, daha yüksek tutarda artış yapanlara karşı asla müsaade edilmemeli." Bu konuda Ticaret Bakanlığının sıkı denetim yapmasını istediklerini belirten Küçük, "Ticaret Bakanlığı diyoruz fakat Emlakçılar Odası, Ticaret Odası gibi kurum ve kuruluşların da bu konuda destek olması, mesleki anlamda etik ve ahlak dışı uygulamalara engel olmak için elinden geleni yapması, kendi meslek mensuplarına karşı yaptırımında bulunması ve bu anlamda istismarda bulunana, bu işe aracılık eden firmaları uyarması ve denetlemesi gerekir." diye konuştu. Küçük, tüketicilere bilinçli olmaları çağrısında bulunarak, "Tabii ki hepimiz bir panik ve korku yaşıyoruz. Hepimiz sağlam zeminin olduğu sağlam binalarda oturmak istiyoruz ama bu panik havasıyla o kötü niyetli satıcıların ağına düşmeyeelim." dedi. Daha temkinli, daha sakın kalmakta fayda olduğuna işaret eden Küçük, piyasaların gerçek değerini bulmasını beklemekte yarar olduğunu kaydetti. ●İSTANBUL-AA

Türkiye'nin enerji depolama sistemlerine yatırımcı ilgisi

Enerji Depolama Sistemleri Derneği (EDSİS) Başkanı Can Tutaş, hem yerli hem de yabancı yatırımcıların enerji depolama sistemleri teknolojilerine ilgi gösterdiğini bildirdi. Tutaş, AA muhabirine, enerji depolamanın gerek ev tipi gerekse endüstriyel tipte enerji arz güvenliğinin sağlanabilmesi ve enerji piyasalarının dengelenmesine katkı sunan bir sistem olduğunu söyledi. Enerji depolama sistemlerinin dünyada ve Türkiye'de çok hızlı değişen bir altyapıyla ilerlediğini belirten Tutaş, "Halihazırda ülkemizde de bununla ilgili dağıtılmış ön lisanslar ve bununla ilgili güncel regülasyonlar var. Her geçen gün ilerleyen teknolojiye adapte olacak şekilde teknoloji ve güncel durumdaki yönetmeliklerimizin gelişmesi, söz konusu." diye konuştu. Tutaş, EDSİS olarak yaklaşık 2 yıldır aktif şekilde çalıştıklarını dile getirerek, "Gerek bu ürünlerin dünyadaki teknolojisinin kontrolü ve takibi, gerek Türkiye'de yerli üretimle ilgili çalışmalar,

gerekse yatırımların önünün açılmasıyla ilgili bir bilgi havuzu oluşturarak bu süreçte yeni yatırımcılara, teknoloji paydaşlarına destek olmaya çalışıyoruz." ifadesini kullandı. Elektrik enerji sistemlerinin regülasyona tabi olduğunu anlatan Tutaş, şöyle konuştu: "Bu regülasyonun gerektirdiği şekilde yatırımların önü açılmaktadır. Bunlarla ilgili kapasite tahsisleri gerçekleşti. Bununla ilgili yatırımların süreçleri devam ediyor. Yerli üreticiler var, yabancı üreticiler var ve Türkiye'ye depolama sistemlerine katkı sağlama söz konusu. Her geçen gün değişen, gelişen bir teknoloji. Aynı zamanda bizim ülkemiz için de yönetmeliklerle sektörümüzün yönlendirilmesi gerçekleşiyor. Kısa zamanda çok yol katettiğimizi düşünüyoruz. Ancak hala katetmemiz gereken ciddi yolumuz var. Önümüzdeki günlerde son açık noktaların piyasa şartlarına göre uyarlanarak düzenlenmesini bekliyoruz." ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

IEA Başkanı Birol, kritik mineral tedarikinde "tekelleşmenin" önlenmesi çağrısında bulundu

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, temiz enerji teknolojilerinin imalatında kullanılan kritik minerallerin tedarikinin bazı ülkelerin tekelinde olduğunu belirterek, "Temiz enerjide çeşitliliğin önemli olduğunu düşünüyoruz." dedi. Birol, IEA ve İngiliz hükümeti tarafından 24-25 Nisan'da düzenlenen Enerji Güvenliğinin Geleceği Zirvesi kapsamında AA muhabirinin sorularını yanıtladı. Küresel enerji sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanarak düzenlenmesini bekliyoruz." ●ANKARA-AA

kritik minerallere ihtiyaç olduğuna işaret ederek, "Bu kritik minerallerin büyük bir kısmı sadece bir ya da iki ülkenin tedarikinin bazı ülkelerin tekelinde olduğunu belirterek, "Temiz enerjide çeşitliliğin önemli olduğunu düşünüyoruz." dedi. Birol, IEA ve İngiliz hükümeti tarafından 24-25 Nisan'da düzenlenen Enerji Güvenliğinin Geleceği Zirvesi kapsamında AA muhabirinin sorularını yanıtladı. Küresel enerji sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanarak düzenlenmesini bekliyoruz." ●ANKARA-AA

Fenerbahçe, ligde deplasmanda Gaziantep FK ile karşılaşacak

Fenerbahçe, Trendyol Süper Lig'in 33. haftasında bugün deplasmanda Gaziantep FK ile karşı karşıya gelecek. Gaziantep Büyükşehir Stadı'nda oynanacak ve saat 19.00'da başlayacak karşılaşmayı hakem Direnç Tonusluoğlu yönetecek. Ligde son olarak evinde Kayserispor ile berabere kalarak şampiyonluk yarışında çok kritik 2 puan kaybeden sarı-lacivertliler, Gaziantep deplasmanından kayıpsız dönmeyi hedefliyor. Teknik direktör Jose Mourinho yönetimindeki sarı-lacivertli takım, haftaya lider Galatasaray'ın 5 puan gerisinde 72 puanla 2. sırada girdi. Fenerbahçe, Gaziantep deplasmanına tek eksikle gidecek. Sarı-lacivertlilerde rahatsızlığı bulunan Mert Hakan Yandaş, Gaziantep FK maçında forma giyemeyecek. Fenerbahçe'de Beşiktaş derbisi öncesinde 7 futbolcu sarı kart ceza sınırında bulunuyor. Sarı-lacivertli takımda Fred Rodrigues, Sofyan Amrabat, Filip Kostic, Allan Saint-Maximin, Çağlar Söyüncü ve İrfan Can Kahveci, yarın oynanacak müsabakada kart görmeleri halinde 34. haftadaki Beşiktaş takımlarını yalnız bırakacak. Bu isimlerin yanı sıra sakatlığı bulunan Mert Hakan Yandaş da sarı kart ceza sınırında yer alıyor. Ligde çıktığı 30 maçta 42 puan toplayan Gaziantep FK, rakip fileleri 40 kez havalandırdı ve kalesinde aynı sayıda gol gördü. Ligde evinde oynadığı 15 maçın 10'undan galibiyetle, 3'ünden beraberlikle ayrılan Güneydoğu temsilcisi, sadece lig lideri Galatasaray ve 3. sırada yer alan Reeder Samsunspor'a kaybettiler. Taraftarı önünde kalesinde 8 gol gören Gaziantep FK, iç sahada en az gol yiyen takım unvanını koruyor. Gaziantep ekibi, sahasındaki maçlarda ise 21 kez rakip ağları havalandırdı. ●İSTANBUL-AA

PFDK'den Gaziantep FK Başkanı Memik Yılmaz'a 23 gün hak mahrumiyeti cezası

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK), Gaziantep FK Başkanı Memik Yılmaz'a 23 gün hak mahrumiyeti cezası verdi. TFF'den yapılan açıklamaya göre PFDK, Trendyol Süper Lig'in 32.

haftasında oynanan RAMS Başakşehir maçından sonra kulüp resmi sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda yer alan futbolun ve kurumların itibarını zedelemeye yönelik açıklamalar sebebiyle Gaziantep FK Başkanı Memik Yılmaz'a 23 gün hak mahrumiyeti cezası uyguladı. Ayrıca Gaziantep FK Teknik Direktörü Selçuk İnan da aynı müsabakadaki hakeme yönelik sportmenliğe aykırı davranışı sebebiyle 1 maç men ve 58 bin 500 lira para cezasına çarptırıldı. Kurul, RAMS Başakşehir'in Polonyalı futbolcusu Krzysztof Piątek'e rakip takım oyuncusuna yönelik şiddetli hareketi nedeniyle 2 maç men ve 39 bin lira para cezası verdi. PFDK, ligin 32. haftasında oynanan maçlardaki farklı disiplin ihlalleri sebebiyle Gaziantep FK'ye 1 milyon lira, Galatasaray ile Adana Demirspor'a da 168 biner lira para cezası uyguladı. Ayrıca Göztepe Kulübü görevlisi Muhsin Asil Bilgehan, müsabaka hakemine yönelik sportmenliğe aykırı hareketi nedeniyle 1 maç men ve 58 bin 500 lira para cezasına çarptırıldı. ●İSTANBUL-AA

İttifak

26 NİSAN 2025 CUMARTESİ YIL: 29 SAYI: 9999

İmtiyaz Sahibi
İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışları Müdürü (Sorumlu)
Mehmet Buğra İncecik
Haber Müdürü
Harun Reşit Akçay
İnternet Editörü
Aysu Mola
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazılardaki görüşler, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayiroğlu Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.ittifakgazetesi.com

3. Lig'de normal sezon bugün tamamlanıyor

Nesine 3. Lig'de 4 grupta oynanacak 30. ve son hafta karşılaşmalarının tamamı bugün saat 15.00'te başlayacak. Normal sezonu gruplarında lider tamamlayan 4 ekibin doğrudan 2. Lig'e yükseleceği ligde, 2 takım da play-off maçlarının ardından 2. Lig vizesi alacak. Her grupta son 3 sırayı alanlar Bölgesel Amatör Lig'e düşecek. Gruplarını 2. sırada tamamlayan ekipler direkt play-off 3. turunda mücadele edecek. İlk turda 3'üncü ile 6'ncı, 4'üncü ile de 5'inci karşılaşacak. Her grupta ilk turu geçen takımlar, ikinci turda çift maçlı eleme sistemine göre karşı karşıya gelecek. İkinci turda kazanan takım, normal sezonda ligu 2. sırada tamamlayan ekiple üçüncü turda karşılaşacak. Bu tur çift maç üzerinden oynanacak. Dört grupta da üçüncü tur maçlarını kazanan takımlar play-off finallerinde karşılaşacak. 1. Grup'un galibiyle 2. Grup'un galibi, 3. Grup'un galibiyle de 4. Grup'un galibi finalde karşı karşıya gelecek. Tarafsız sahadada tek maç üzerinden oynanacak karşılaşmaların sonucunda kazanan 2 ekip, 2. Lig'e yük-

Bursaspor ve Muğlaspor'un Nesine 2. Lig'e çıkmayı garantilediği Nesine 3. Lig'de normal sezon heyecanı bugünkü maçlarla tamamlanacak.

selen son takımlar olacak. 3. Lig'de play-off ilk tur maçları 30 Nisan'da, ikinci tur mücadeleleri 5 ve 9 Mayıs'ta, üçüncü tur karşılaşmaları 15 ve 19 Mayıs'ta, finaler ise 24 ve 25 Mayıs'ta oynanacak.

1. Grup

Bursaspor'un bir üst lige çıkmayı başardığı 3. Lig 1. Grup'ta, ikincilik için 57'er puana sahip Karşıyaka ile

Belediye Kütahyaspor yarışıyor. Belediye Kütahyaspor sezon sonunda olası puan eşitliğinde Karşıyaka'yı geride bırakacak. Muşspor ve Düzce Cam Düzcespor'un play-off oynamayı garantilediği grupta play-off'a kalacak son takım Silifke Belediyespor veya Anadolu Üniversitesi olacak. Ergene Velimeşespor'un düşmesinin kesinleştiği grupta Kuşadasıspor,

Bornova 1877 ve 23 Elazığ FK'den iki takım daha lige veda edecek.

2. Grup

2. Grup'ta Muğlaspor 2. Lig'e çıkmayı garantiledi. Balıkesirspor'un 2. sırada bitireceği grupta Silivrispor, Yurt Et Amasyaspor FK, Uşakspor ve Tire 2021 FK play-off barajında yer alıyor. Adıyaman FK ve Nevşehir Belediyespor'un veda ettiği lig-

den 1 takım daha düşecek.

3. Grup

3. Grup'ta lider Ayvalık-gücü Belediyespor, Aliğa Futbol'un 1 puan önünde bulunuyor. 52 Orduspor FK, Küçükçekmece Sinopsor, Çorluspor 1947 ve Pazarspor play-off oynamayı garantiledi. Viranşehir Belediyespor'un düşmesinin kesinleştiği ligde Bayburt Özel İdarespor, Yapalı İnşaat 1922 Konyaspor, 10 Numara Sportif Efeler 09 ve Karabük İdmanyurduspor'dan 2'si daha lige veda edecek. Bu ekiplerden 10 Numara Sportif Efeler 09 ile Yapalı İnşaat 1922 Konyaspor yarın Aydın'ın Didim ilçesinde karşılaşacak.

4. Grup

4. Grup'ta son haftaya Sebat Gençlikspor ile Mardin 1969 aynı puanda girdi. Olası puan eşitliğinde Mardin temsilcisi adını 2. Lig'e yazdıracak. Kolibri Ağrı 1970, Zonguldakspor FK, Orduspor 1967 ve Akeddaş Epsaş Kahramanmaraş İstiklalspor play-off barajında bulunuyor. 7 Eylül Turgutlu 1984'ün düşmesinin kesinleştiği grupta Denizlispor, Büyükçekmece Tepecikspor ve Edirnespor'dan ikisi daha lige veda edecek. ●ANKARA-AA

Trabzonspor ile Galatasaray, 29 yıl sonra kupa finalinde karşılaşacak

Ziraat Türkiye Kupası yarı finalinde Göztepe'yi 2-0 mağlup ederek finale yükselen Trabzonspor, 29 sezon aradan sonra Galatasaray ile kupa finalinde karşı karşıya gelecek. Tarihinde 17. kez Türkiye Kupası finaline çıkan bordo-mavililer, Galatasaray ile daha önce üç kez final mücadelesi verdi. Bu eşleşmelerde Trabzonspor bir kez, Galatasaray ise iki kez kupanın sahibi oldu. İlk olarak iki maçlık final mücadelelerinde 1975-76 sezonunda Galatasaray, penaltı atışları sonucu kupaya uzandı. 1984-85 sezonunda da sarı-kırmızılı takım kupayı müzesine getirirken 1994-95 sezonunda Trabzonspor, kupayı kaldırdı. İki takım 14 Mayıs'ta oynanacak karşılaşmayla 29 sezon aradan sonra finalde kupa mücadelesi verecek. Karadeniz ekibi, Ziraat

Türkiye Kupası'nda art arda ikinci kez finale yükselme başarısı gösterdi. Geçen sezon Atatürk Olimpiyat Stadı'nda Beşiktaş ile oynadığı finalde son dakikada yediği golle 3-2 mağlup olan bordo-mavililer, kupayı kaybetmişti. En son 2019-2020 sezonu Türkiye Kupası finalinde Alanyaspor'u 2-0 mağlup ederek kupayı kazanan bordo-mavililer, 4 sezon aradan sonra tekrar kupa başarısı göstermek istiyor.

9 kez kupayı kaldırdı

Tarihinde 17. kez finale yükselen Trabzonspor'un müzesinde 9 Türkiye Kupası bulunuyor. Karadeniz ekibi, bugüne dek ikişer kez Beşiktaş ve Gençlerbirliği, birer kez de Galatasaray, Bursaspor, Adana Demirspor, Fenerbahçe ve Alanyaspor karşısında Tür-

kiye Kupası şampiyonluğuna uzandı. İlk kez 1976-1977 sezonunda Beşiktaş karşısında kupayı elde eden Trabzonspor, 1977-1978'de Adana Demirspor, 1983-1984'te Beşiktaş, 1991-1992'de Bursaspor, 1994-1995'te Galatasaray, 2002-2003 ve 2003-2004'te Gençlerbirliği, 2009-2010'da Fenerbahçe, 2019-2020 sezonunda da Alanyaspor karşısında finali kazanarak kupayı müzesine götürmüştü.

5 maçta 15 gol

Trabzonspor, Ziraat Türkiye Kupası'nda gol yollarında yüksek bir oran yakaladı. Bordo-mavililer, 5 karşılaşmada rakip fileleri 15 kez havalandırarak 3 gol ortalaması elde etti, kalesinde ise 6 gol görerek 1,2 gol ortalamasıyla rakiplerine fazla gol şansı vermedi. ●İSTANBUL-AA

Süper Lig'e yükselen Trabzonspor Basketbol Takımı'nda hedef Avrupa

Türkiye Sigorta Türkiye Basketbol Ligi'nde sezonu şampiyon tamamlayarak Türkiye Sigorta Basketbol Süper Ligi'ne yükselen Trabzonspor'un başantrenörü Faruk Beşik, yeni sezonda hedeflerinin Avrupa kupalarına katılmak olduğunu söyledi. Bordo-mavili ekibin başantrenörü Beşik, AA muhabirine yaptığı açıklamada, sezona yeni kurulmuş bir kadro ile başlamanın zorluklarını yaşadıklarını belirtti. Ligin başında alınan mağlubiyetlere rağmen güçlü bir dönüş yaptıklarını vurgulayan Beşik, şu ifadeleri kullandı: "Sezonun ilk bölümünde 5 mağlubiyet aldık; toplamda sezonu 7 mağlubiyetle tamamladık. Ancak oyuncuların ve teknik ekibin inancı, gelen galibiyetlerle birlikte taraftarın desteğiyle üst üste 16 maç kazandık. Bu seri bizi zirveye taşıdı. Sonraki mağlubiyetler hedefimize ulaşmamıza engel olmadı."

Daha önce Yalovaspor'da da şampiyonluk yaşadığını hatırlatan Beşik, aynı başarıyı Trabzonspor'da elde etmenin gurur verici olduğunu ifade etti. Her iki şampiyonluğun farklı keyif ve zorlukları olduğuna değinen Beşik, "Bir takımda sezon geçirdiğiniz zaman her gün mutlu olamıyorsunuz, üzüntüler yaşıyorsunuz. Oyuncularınız sakatlanıyor, mağlubiyetler oluyor ama sonuçta hedeflediğiniz başarıya ulaşmak çok keyif verici. Yalova'da da bu heyecanı, keyfi yaşadım. Trabzon'da aynı bir heyecanlı keyifli oldu. Türkiye'nin en büyük kupa-

rinden biri olan Trabzonspor'da bunu yaşamak gurur verici." diye konuştu.

"Avrupa kupalarına kalmak istiyoruz"

Gelecek sezon bordo-mavili takımla birlikte Süper Lig'de mücadeleyle devam etmek istediğini belirten Beşik, kulübün bu yönde görüşünün olduğuna işaret etti. Süper Lig'in Avrupa'nın en kaliteli liglerinden birisi olduğuna dikkati çeken Beşik, "İlk yılda play-off, play-in ve Avrupa kupalarına kalmak hedefini başarmak istiyoruz." dedi. Trabzonspor taraftarının verdiği desteğin önemine değinen Beşik, "Trabzon taraftarı, Trabzon insanı başarısızlığı kesinlikle kabul etmiyor. Tabii ki mağlubiyetlerimiz olacak ama bize desteklerini esirgemedikleri sürece bizim inancımız bu başarıyı yerine getirmek olacak." ifadesini kullandı. Beşik, Trabzon'un basketbolda önceki yıllarda da başarılı olduğunu hatırlatarak, şöyle devam etti: "Trabzon futbol şehri gibi görünüyor ama bana göre bir spor şehri. Başkanımız sadece basketbol değil voleybola da yatırım yapmak istiyor. Trabzonspor'u bir futbol kulübü olarak değil spor kulübü olarak belli bir seviyeye getirme çabasında. Biz de basketbol kısmı olarak bunu başardığımızı inanıyorum. Tabii ki Süper Lige çıkmak başarı ama Trabzonspor'un hedefi Türkiye Basketbol Ligi'nde başarılı olmak değildir. Trabzonspor'un hedefi Süper Lig'de en iyi başarıyı elde edebilmek ve yıllarca Süper Lig'de kalıcı olmak." ●TRABZON-AA

Galatasaray Kulübü Yıllık Olağan Mali Genel Kurulu bugün yapılacak

Galatasaray Kulübü Yıllık Olağan Mali Genel Kurulu, bugün gerçekleştirilecek. Haliç Kongre Merkezi'nde yapılacak toplantı saat 10.00'da başlayacak. Toplantıda yeterli çoğunluk aranmayacak. Genel kurul başkanlık divanının oluşturulmasının ardın-

dan yönetim kurulu, mali konularla ilgili sunum yapacak. Toplantıda bütçe tasarısının görüşülmesi ve bütçenin karara bağlanmasının yanı sıra Galatasaray Televizyon Yayıncılık AŞ ile Florya projesiyle alakalı hususlar görüşülecek. ●İSTANBUL-AA

İttifak

26 NİSAN 2025 CUMARTESİ

www.ittifakgazetesi.com

AKTÜEL

Yayla muzu ıskın şerbeti Şef Recep İncecik'in eliyle İstanbul'da yeniden sofralarda

İlkbaharda kendiliğinden çıkan yayla muzu ıskın, Osmanlı devrinde olduğu gibi şerbet olarak Şef Recep İncecik tarafından yeniden sofralarda. Kültürümüzün kaybolmaya yüz tutmuş yemeklerini ve geleneksel şerbetlerini aslına uygun biçimde gün yüzüne çıkaran, yılın şefi ve yılın Ahisi unvanlarının sahibi, usta şef Recep İncecik'e gönülden minnettarız.

Kültürümüzün kaybolmaya yüz tutmuş yemeklerini ve geleneksel şerbetlerini aslına uygun biçimde gün yüzüne çıkaran, yılın şefi ve yılın Ahisi unvanlarının sahibi, usta şef Recep İncecik'e gönülden minnettarız.

Gastronomi turizmi adına büyük bir değer yaratan İncecik, yıllardır süregelen tarifleri sabırla araştırıyor, unutulmaya yüz tutmuş yöresel lezzetleri aslına sadık kalarak sofralarımıza taşıyor. Yalnızca bir şef değil; aynı zamanda bir kültür elçisi olarak da anılan Recep İncecik, geçmişin izlerini bugünün mutfağlarında yaşatarak hem yerli hem de yabancı misafirlere eşsiz bir tat mirası sunuyor.

İlkbaharda kendiliğinden çıkan yayla muzu ıskın, Osmanlı devrinde olduğu gibi şerbet olarak Şef Recep İncecik tarafından yeniden sofralarda. Anadolu'nun doğu ve güneydoğu bölgesindeki

CHEF

MEHMET
KUDAT

www.ittifakgazetesi.com

yaylalarda, ilkbaharda kendiliğinden çıkan yayla muzu ıskın, Osmanlı devrinde olduğu gibi şerbet olarak İstanbul'da Şef Recep İncecik tarafından yeniden gün yüzüne çıkarıldı.

Sultanahmet'teki Sultan Köşesi isimli restorantta, yabancı misafirler için Osmanlı Mutfağından örnekler sunan Ünlü Şef Recep İncecik, Işkın şerbetinin saray mutfağında uzun yıllar çok tercih

edilen bir meşrubat olduğuna dikkat çekti. Hüdayi Nabit (kendiliğinden topraktan çıkan) bir yeşillik olan ıskın bitkisi, mayhoş aroması ile harareti alıyor. Doğu vilayetlerinde "Kürt muzı" olarak da tezgahlarda satılan ıskın, ince dış kabukları soyularak harareti gidermek için çiğ olarak ye-

niliyor. Günümüzde şerbeti pek yapılmayan C vitamini deposu bu bitkiyi, özel reçetesi ile bal ile tatlandırarak nefis bir şerbete dönüştüren Recep İncecik, patentini aldığı şerbetin hususiyetlerini anlattı.

Yayla Muzu Işkın

İncecik, "Yerel olarak yayla muzı veya yayla kivisi

olarak bilinir. Çok önceki kayıtlarda yer alan şerbet, padişahlar için Şam'da yaptırılan Libes Şerbeti adı ile saray mutfağında yer alıyor. Divanı Lugatit Türk'te çiçek hastalığına iyi geldiği, vitamin değerinin yüksek şerbet olduğu anlatılıyor. Günümüzde unutilan bu şerbeti, tekrar canlandırdık. Katkı maddesi kullanmadan, tamamen rengini natürel olarak bırakarak tabii hali ile yeniden ortaya çıkarttık. Doğu'da 'Kürt muzı' denilen bu meyve, soyularak sadece yenilirdi. Bu C vitamini deposu meyve soyup kabuklarını kaynatıyoruz. Özünü de parçalayıp kabuklarından elde ettiğimiz su ile birleştiriyoruz. Orijinal mayhoşluğu, ekşiliği de çok az gerçek bal karıştırarak şerbete dönüştürdük. Işkın şerbeti koruyucu katılmadığı için buzdolabında 3-4 gün saklanabiliyor. Taze tüketilmesi gerekiyor" dedi.

İstanbul'daki Anadolu'dan yetişme şefler Mehmet Kudat ve Fırat Kaptan da günümüzde Osmanlı mutfağından çıkıp gelen ıskın şerbetinin tadına baktılar. Lezzet olarak, başka hiçbir meyvede olmayan bir mayhoşluk olduğuna dikkat çeken şefler, "Işkın, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde soyarak yenilen bir sebzemizdir. Kürt muzı da denilen bu sebze sadece ekşi tadından dolayı kırarak, tuzlayıp yerdik.

Işkın Osmanlı Mutfağında kullanılan, üzümünden aldığı su, bal giren tariflerde tatlılığı almak için soslara girilen bir bitkidir. İlk baharda çıkar. Bu ürün salamura yapılarak yörede, turşusu da yapılır. Sindirime büyük faydası olduğu için, eski ilaç tariflerinde yer alıyor. Güneydoğu'nun birçok ilinde bulunan bitki, Hakkari'den Şanlıurfa'ya kadar olan bir bölgede, yüksek kesimlerdeki yaylalarda kendiliğinden yetişiyor" dediler.

